

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Česká zahraniční politika a izraelsko-palestinský konflikt
Vojtěch Jeřábek

Plzeň 2023

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program politologie

Studijní obor Mezinárodní vztahy-teritoriální studia

Bakalářská práce

Česká zahraniční politika a izraelsko-palestinský konflikt

Vojtěch Jeřábek

Vedoucí práce:

PhDr. Martina Ponížilová, Ph.D

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2023

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2023.....

Poděkování:

Rád bych na tomto místě poděkoval PhDr. Martině Ponížilové, Ph.D. za její cenné připomínky, trpělivost a především vstřícnost při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

Obsah.....	5
Úvod.....	6
1 Vztah mezi Českou republikou a Izraelem.....	9
1.1 Ekonomická a průmyslová spolupráce mezi Českou republikou a Izraelem.....	23
2 Vztah mezi Českou republikou a Palestinou.....	26
3 Postoj České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu.....	34
Závěr.....	42
Resumé.....	60

Úvod

V rámci této své bakalářské práce se zabírám postojem zahraniční politiky České republiky k izraelsko-palestinského konfliktu. Zkoumám v této práci jednotlivé aspekty, formující vztah zahraniční politiky České republiky k výše zmíněnému konfliktu a zainteresovaným aktérům, tedy Státu Izrael a Palestině. Také se v této práci zaměřuji na jednotlivá hlediska vzájemných vztahů mezi Českou republikou a aktéry výše uvedeného konfliktu, tedy Státem Izrael a Palestinou.

Česká zahraniční politika ve vztahu k výše zmíněnému konfliktu vykazuje dlouhodobě neobvykle vysokou míru konzistence a kontinuity. V rámci politické scény v České republice je možné pozorovat téměř výlučně konsenzus v této problematice a k otázce existence Státu Izrael. V případě řady jednání na poli evropských struktur nebo na půdě Organizace spojených národů se právě Česká republika staví téměř bezvýhradně na stranu Státu Izrael. Hovořím zde především o hlasování v otázce řady politik, které následně formují postoj Evropské unie nebo jednotlivých orgánů této organizace k řadě otázek, vztahujících se k problematice izraelsko-palestinského konfliktu.

Postoj v řadě partikulárních otázek staví Českou republiku v některých případech do jisté opozice také například na poli Organizace spojených národů. Hovořím zde o opozici, ve smyslu minoritního postoje České republiky v případě podpory, případně nepodpoření řady rezolucí Valného shromáždění OSN, které byly kritické ke Státu Izrael. Česká republika například odmítla hlasovat pro přijetí návrhů některých rezolucí Valného shromáždění OSN. Hovořím zde například o rezoluci z konce roku 2021 v otázce statutu Chrámové hory v Jeruzalémě. V tomto případě Česká republika hlasovala proti přijetí této rezoluce. Spolu s jediným identicky hlasujícím členem Evropské unie Maďarskem, se tedy na půdě OSN postavila do opozice ke státům hlasujících pro přijetí výše zmíněné rezoluce (Křížová 2021). Nicméně v podpoře mírového procesu mezi Státem Izrael a Palestinou je Česká republika ve shodě se všemi významnými aktéry.

Dané téma považuji za relevantní a důležité právě pro onu konzistenci postoje České republiky k otázce izraelsko-palestinského konfliktu. Česká republika podporuje myšlenku mírového urovnání izraelsko-palestinského procesu, nicméně jisté množství sympatií ke Státu Izrael je v rámci veřejného prostoru v České republice velice zřejmé.

Tato konzistence se odráží například v postoji nebo projevech řady ústavních činitelů této republiky napříč její více než třicetiletou historií. Za tematicky relevantní považuji i názorový konsensus, který je možno pozorovat v rámci politického spektra v České republice. Výše uvedený postoj je v drtivé většině sdílen napříč politickým spektrem a to bez ohledu na politickou příslušnost dané politické partaje či jedince, figurujícího v českém politickém systému. Na podpoře, která z úst vrcholných představitelů České republiky zaznívá konstantně po dobu téměř třiceti let, neměla vliv ani často diametrálně odlišná pozice jednotlivých předsedů vlád nebo prezidentů státu, zastávaná k radě vnitropolitických i mezinárodně politických otázek.

Příkladem bych zde uvedl opakované výzvy současného prezidenta České republiky Miloše Zemana, vyzývající k přesunu ambasády České republiky ve Státě Izrael z Tel Avivu do Jeruzaléma (iRozhlas 2018). Na tomto místě je nicméně nutno podotknout, že ve veřejném prostoru v České republice zaznívají i slova kritická ve vztahu k jednomu z výše zmíněných aktérů izraelsko-palestinského konfliktu. Stát Izrael se dočkal jisté formy kritiky například z úst dnes bývalého ministra zahraničních věcí České republiky a čestného předsedy strany TOP 09, Karla Schwarzenberga. Karel Schwarzenberg kritizoval například pokračující výstavbu izrelských osad na území Západního břehu Jordánu (iDnes 2013).

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jak se vyvíjela česká zahraniční politika vůči izraelsko-palestinskému konfliktu od vzniku samostatné České republiky do konce roku 2022. V rámci této své práce jsem si položil i několik výzkumných otázek. Jaký postoj zaujímá česká zahraniční politika k Izraeli? Jaký vztah má česká zahraniční politika k Palestině? Jak se formoval a

proměňoval postoj české zahraniční politiky vůči izraelsko-palestinskému konfliktu během zkoumaného období?

Zkoumané období spadá mezi roky 1993 až 2022. Výše zmíněný rozsah mé práce je orámován vznikem samostatné České republiky na samém počátku roku 1993. Druhým styčným časovým mezníkem byl pro můj výzkum konec roku 2022, aby výsledky mé práce byly v maximální možné míře aktuální.

Struktura mé bakalářské práce je na svém počátku ohraničena úvodem. V první kapitole jsem se zaměřil na vztah mezi Českou republikou a Státem Izrael. Úvod kapitoly jsem věnoval uvedení některých důležitých historických dat. Tato považuji za důležité pro uchopení tématu mé práce v kontextu. Tato kapitola obsahuje také podkapitulu věnující se ekonomické a průmyslové spolupráci České republiky a Izraele.

Ve druhé kapitole jsem se zaměřil na vztah mezi Českou republikou a Palestinou. V rámci kapitoly třetí této práce jsem se zaměřil na obecné představení postoje České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu. Představil jsem zde obecně deklarované cíle a zájmy zahraniční politiky České republiky v tomto konfliktu. Menší část třetí kapitoly jsem věnoval uvedení konkrétních kroků a politik vedoucích k prosazování výše zmíněných zájmů. Následuje závěr. Zde jsem uvedl výsledky svého bádání a odpovědi na otázky, vytyčené cílem celé práce.

1 Vztah mezi Českou republikou a Izraelem

Vztahy mezi Českou republikou a Izraelem jsou orámovány vznikem samostatné České republiky na počátku roku 1993. A byť výše zmíněný dějinný milník zároveň rámuje i výzkumné období pro tuto moji práci, pro lepší pochopení a uchopení vztahů mezi oběma zeměmi je nutno podívat se i hlouběji do minulosti.

Izrael jako suverénní státní útvar vstupuje na pole mezinárodní roku 1948. V tomto roce vzniká na troskách bývalého Britského mandátu v Palestině samostatný Stát Izrael. Československá republika měla na území Britského mandátu v Palestině již od roku 1927 konzulát, později konzulát generální. Ve stejném roce dochází také k oficiální návštěvě prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka v Palestině (Čejka 2001:12). A následná podpora vzniku samostatného židovského státu ze strany Československé republiky po ukončení druhé světové války, položila základy pro budoucí vztahy obou dvou zemí. Již v průběhu jednání na půdě Organizace spojených národů, Československo slovy svého ministra zahraničních věcí Jana Masaryka tento budoucí vývoj vzniku nového státu podpořilo (Čejka 2001:12). Dne 19. května 1948 následně Československo uznává nezávislost Izraele. Krátce poté dochází k navázání diplomatických styků (Čejka 2001:13).

Nicméně k pravděpodobně nejvýznamněji akcentovanému aspektu vzájemných vztahů patří dodávky zbraní Izraeli v průběhu existenčních bojů během první izraelsko-arabské války. Československo bylo jedinou zemí, jež porušila izolaci bojujícího Izraele a embargo na dodávky zbraní. Československo podpořilo Izrael téměř kompletním portfoliem zbrojního průmyslu nutným pro obranu nově vzniklého státu. Mezi dodané zbraně patřily nejen zbraně lehké, ale například i stíhací letouny. Zároveň v Československu probíhal výcvik židovských vojáků nebo letců (Čejka 2001: 19-20). Nutno ovšem podotknout, že výše zmíněná poskytnutá pomoc nebyla pouze pomocí nezištnou. Dodávky výbroje byly hrazeny z finančních prostředků Izraele.

Zároveň významnou roli hrála i zastávaná pozice Sovětského svazu ve vztahu k Izraeli, a značný vliv politického vedení v Moskvě na směřování vnitřní

i zahraniční politiky Československé republiky (Čejka 2001: 14). A právě tento faktor stál i za výraznou změnou kurzu zahraniční politiky Československa ve vztahu k Izraeli v letech následujících. Docházelo tedy v zásadě ke krokům, kopírujícím postoj Sovětského svazu. Na řadu desetiletí dochází k výraznému ochlazení vztahů mezi oběma výše zmíněnými státy. Po Šestidenní válce dochází dokonce k přerušení diplomatických vztahů (Čejka 2001:14).

K významné proměně vzájemných vztahů dochází až s pádem socialistického státního zřízení v Československu na sklonku roku 1989. Již v únoru roku 1990 poté dochází k opětovnému navázání diplomatických vztahů. V závěsu těchto událostí poté dochází ke znovuoobnovení vztahů na úrovni velvyslanectví. V průběhu schůzek vysokých státních představitelů obou dvou zemí je znovu akcentován izraelský vděk za především dodávky zbraní v průběhu izraelských bojů za nezávislost (Čejka 2001:15).

Vše výše zmíněné formovalo vztahy mezi Českou republikou a Izraelem tak, jak je známe dnes.

Vztah mezi Izraelem a Českou republikou je možno pozorovat v několika rovinách. Hovořím zde například o spolupráci v oblasti bezpečnostní spolupráce nebo hospodářské a průmyslové spolupráce. Na výše zmíněné oblasti vzájemných vztahů se podrobněji zaměřím v rámci podkapitol.

Obecně se vztahy mezi oběma výše zmíněnými státy v rámci novodobé historie začaly znovu formovat po vzniku samostatné České republiky v roce 1993. Po vzniku samostatné České republiky Izrael obratem uznal tento nový stát, a to již 1. ledna 1993. Zcela neoddiskutovatelný vliv na budování vztahů mezi oběma výše zmíněnými zeměmi měl postoj jednotlivých vládních garnitur v České republice.

První vláda Václava Klause zahájila své působení 2. 7. 1992, tedy ještě na konci existence společného Československého státu. Působení této vlády bylo ovlivněno především osobou, jenž stála v jejím čele, tedy předsedou Občanské demokratické strany Václavem Klausem.

Právě Václav Klaus se netajil svým jistým obdivem k izraelskému státu a jeho obyvatelům. V jedné ze svých knih vyzdvihuje především morální odvahu

obyvatel této země, a ochotu budovat izraelský národní stát tváří v tvář násilné a ozbrojené konfrontaci s okolními zeměmi (Klaus 1994: 159-160.) Ve své knize dále uvádí „Izrael žije více než kterákoli jiná země, kterou jsem dosud navštívil, svou minulostí, svým heroickým bojem o vytvoření vlastního státu.“ (Klaus 1994: 159-160.) Ministrem zahraničních věcí ve vládě Václava Klause se stal Josef Zieleniec.

Prvním z krizových momentů vzájemných vztahů byla otázka dodávek zbraní z České republiky do Sýrie. K dodávkám těžké obrněné techniky, směřující z Československa do Sýrie, došlo v první polovině devadesátých let. Tyto kontrakty měly svoji historii ještě v období existence Československé socialistické republiky (Čejka 2001: 15). A právě jistá závislost zbrojního průmyslu České republiky na existenci těchto kontraktů znemožňovala jejich okamžité vypovězení. Nicméně v průběhu oficiální návštěvy ministra zahraničních věcí Zieleniece v prosinci roku 1993 deklarovala Česká republika jeho ústy ochotu od kontraktů podobného ražení ustoupit. Po dokončení již nasmlouvaných dodávek došlo k ukončení této spolupráce (Čejka 2001: 15).

Kladný postoj České republiky k Izraeli v průběhu trvání První vlády Václava Klause lze demonstrovat také na krocích, činěných zástupci České republiky na půdě Organizace spojených národů. Mezi lety 1994 až 1995 se Česká republika zdržela opakovaně hlasování v otázce návrhů kritických v řadě ohledů k Izraeli. Nutno podotknout, že ve výše zmíněných případech postoj České republiky v průběhu hlasování koreloval s postojem tehdejších členů Evropské unie (Krátký 1997: 65-66). V průběhu léta roku 1996 nastupuje Václav Klaus do svého druhého funkčního období v pozici premiéra a předsedy své druhé vlády. V čele resortu ministerstva zahraničí zůstává shodně Josef Zieleniec.

Zahraniční politika této vlády byla ve shodě s politikou kabinetu předchozího. Mezi významné akty uskutečněné mezi Českou Republikou a Izraelem v tomto období, patří uzavření Dohody o všeobecném bezvízovém styku mezi oběma zeměmi. Tato dohoda vstoupila v platnost roku 1996 (Čejka 2001: 16).

Významně se v otázce postoje k Izraeli angažoval prezident Václav Havel. Toto historické období bylo formováno i řadou vzájemných oficiálních zahraničních návštěv vysokých představitelů obou zemí. Příkladem mohu uvést oficiální návštěvu prezidenta Václava Havla v Izraeli v roce 1997 (Čejka 2001: 15).

Rok následující se ovšem již nesl v duchu nástupu úřednického kabinetu v čele s premiérem Josefem Tošovským. Funkci ministra zahraničních věcí se rozhodl vykonávat Jaroslav Šedivý. Prohlubování bilaterální spolupráce mezi Českou republikou a Izraelem nepatřilo mezi významné priority vlády Josefa Tošovského. Izrael, případně oblast Blízkého východu, nezmiňuje jako prioritu ani Programové prohlášení vlády (Vláda České republiky 1998).

Zhruba v polovině roku 1998 byla poté jmenována nová vláda v čele s premiérem a předsedou České strany sociálně demokratické Milošem Zemanem. Na post ministra zahraničních věcí dosedl Jan Kavan. Miloš Zeman vždy otevřeně prezentoval svůj kladný postoj k Izraeli. Své názory mnohokrát dokázal svými politickými a osobními postoji. V jedné ze svých knih dokonce označuje Izrael za jedinou demokratickou zemi v regionu Blízkého východu (Zeman 2005: 209).

Ze svého postoje neslevil ani o mnoho let později z pozice prezidenta České republiky. Opakovaně například vyzval k přesunu ambasády České republiky v Izraeli, z Tel Avivu do Jeruzaléma (iRozhlas 2018). Roku 2022 poté Miloš Zeman obdržel z rukou izraelského prezidenta Jicchaka Herzoga medaili prezidenta Státu Izrael. Toto ocenění mu bylo uděleno za kladný vztah k Izraeli. V průběhu návštěvy Jicchaka Herzoga v Praze také Miloš Zeman prohlásil „Mým celoživotním posláním je podpora státu Izrael“ (Kopecký 2022).

Mezi zásadní akty, spadající do funkčního období vlády Miloše Zemana, patří bezesporu vznik první Koncepce české zahraniční politiky. Tato byla přijata roku 1999. V případě Blízkého východu hovoří o zájmu České republiky projektovat vyvážený přístup ke všem státním útvarům v daném regionu (Vláda České republiky 1999). Dále je zde vyjádřena podpora mírovému procesu na Blízkém východě. Izrael je výslovně zmíněn v části, věnující se ekonomické

spolupráci. „V ekonomické oblasti se bude orientovat na vzájemně výhodnou spolupráci s tradičními partnery, mezi něž patří Egypt, Maroko, Alžírsko, Libanon, Sýrie, Izrael, Írán, Kuvajt a Tunisko.” (Vláda České republiky 1999).

Mezi důležité kroky, učiněné za vlády Miloše Zemana, je možno také zařadit řešení sporu, týkajícího se odškodnění obětí holocaustu v průběhu okupace českých a moravských zemí nacistickým Německem. Parlament České republiky přijal zákon, určený právě k vyrovnání majetkových sporů (Federace židovských obcí v ČR Nedatováno). Výše zmíněný zákon umožňoval restituce zemědělské půdy, uměleckých děl nebo například nemovitostí, zabavených nacistickou okupační správou mezi 29. zářím 1938 a 8. květnem 1945 (Federace židovských obcí v ČR Nedatováno).

Roku 2000 uskutečnil oficiální státní návštěvu České republiky ministr zahraničních věcí David Levy. Následovala též v zásadě reciproční návštěva Izraele ministrem zahraničních věcí České republiky Janem Kavanem. Roku 2001 poté na oficiální návštěvu České republiky zavítal ministr zahraničních věcí Státu Izrael Šimon Peres.

Roku 2002 nahradila vládu Miloše Zemana vláda Vladimíra Špidly. Post ministra zahraničních věcí obsadil Cyril Svoboda. Vztahům s Izraelem se tato vláda věnovala již ve svém programovém prohlášení. Zde především vyzdvihuje zájem na aktivní podpoře vyřešení izraelsko-palestinského konfliktu. „V oblasti Blízkého a Středního východu bude vláda aktivně podporovat společné úsilí k vyváženému řešení vleklého palestinsko-izraelského konfliktu, ke snížení napětí a k zajištění bezpečnosti, stability a hospodářské prosperity v tomto regionu.” (Vláda České republiky 2002).

Roku 2003 byla také schválena nová Koncepce zahraniční politiky České republiky. Tato koncepce hovořila v případě Izraele především o ekonomické spolupráci. Zároveň výše zmíněná koncepce v části, určené regionu Blízkého východu a Severní Afriky, prezentuje podporu České republiky v otázce mírového procesu na Blízkém východě. Ale akcentuje také podporu politice Evropské unie v této oblasti (Ort 2009: 345). „Česká republika bude prosazovat

politiku Evropské unie směřující k posílení bezpečnosti a spolupráce se širším Středomořím.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2003).

V červenci roku 2003 se ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda zúčastnil návštěvy Izraele. V červnu roku následujícího do České republiky zavítal izraelský ministr zahraničí Silvan Šalom (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004e). Ministr Šalom se v průběhu jednání se svým českým protějškem zasazoval o pomoc České republiky v problematice postojů řady členských zemí Evropské unie v otázce řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Izrael by u řady států v rámci výše zmíněné problematiky ocenil větší nestrannost (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004e).

V druhé polovině roku 2004 byla jmenována nová vláda Stanislava Grosse. Křeslo ministra zahraničních věcí zůstalo v gesci Cyrila Svobody. Zůstala tedy jistá kontinuita vztahů k Izraeli. V prosinci 2004 Svoboda znovu navštívil Izrael. Setkal se s izraelským premiérem Arielem Šaronem. A v průběhu jednání se svým protějškem Silvanem Šalomem uvedl „Každý stát má právo bránit své území a občany.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004b). Svoboda také podpořil izraelskou snahu zařadit hnutí Hizballáh mezi teroristické organizace. Dále vyjádřil potěšení nad izraelskou iniciativou v otázce pozastavení výstavby izraelských osad na území pásma Gazy (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004b).

Již na jaře roku 2005 nastoupila k výkonu svého mandátu vláda Jiřího Paroubka. Pozice ministra zahraničních věcí zůstala beze změny. V programovém prohlášení tato vláda zmiňuje zájem na mírovém řešení izraelsko-palestinského konfliktu a podporu rezolucím Rady bezpečnosti Organizace národů spojených národů, jenž si kladou za cíl vznik samostatného palestinského státu a stabilizaci hranic Státu Izrael (Vláda České republiky 2005).

V srpnu roku 2005 Ministerstvo zahraničních věcí oficiální cestou ocenilo izraelské kroky, vedoucí ke stažení izraelských osadníků z Pásma Gazy. Tento krok umožnila vláda premiéra Šarona. Dle české strany by se mohlo jednat o bod

zvratu, značící budoucí pozitivní vývoj (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2005a).

V září roku 2005 poté navštívil Izrael prezident Václav Klaus. V průběhu své návštěvy mimo jiné hovořil o historickém poutu obou národů a silném přátelství. Dále hovořil o roli České republiky v rámci Evropské unie v otázce mírového procesu na Blízkém východě, a podpořil mírové řešení a vyvážený postoj k izraelsko-palestinskému konfliktu (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2005b). Roku následujícího navštívil Izrael bývalý prezident Václav Havel. Zahraniční politiku ve vztahu k Izraeli v období vlády Jiřího Paroubka bylo možné hodnotit jako aktivní.

V druhé polovině roku 2006 nastoupila své funkční období první vláda Mirka Topolánka. Tato vláda vykonávala svůj mandát bez vyjádření důvěry Poslaneckou sněmovnou. Programové prohlášení vlády se otázky Izraele případně Blízkého východu specificky nevěnuje. Naopak byla v prohlášení vyzdvihována spolupráce v rámci NATO a transatlantická vazba na Spojené státy americké (Vláda České republiky 2006). Místo ministra zahraničních věcí Topolánkovy vlády zaujal Alexandr Vondra. Tato vláda byla významně limitována svým krátkým služebním obdobím.

Již na počátku ledna 2007 byla jmenována druhá vláda v čele s předsedou Občanské demokratické strany Mirkem Topolánkem. Post ministra zahraničí obsadil Karel Schwarzenberg.

Premiér Mirek Topolánek nikdy neskrýval svoji jistou náklonnost k Izraeli. Proizraelskou orientaci druhé vlády Mirka Topolánka je možno doložit z oficiálních dokumentů a vyjádření Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Jak uvádí bulletin vydávaný výše zmíněným ministerstvem „Česká diplomacie dlouhodobě zaujímá v palestinsko-izraelském konfliktu stanoviska vstřícná Izraeli. Prosazuje je také v Evropské unii.“ (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2007).

V roce 2007 se v rámci Bezpečnostní konference v Mnichově sešel Karel Schwarzenberg se svým izraelským protějškem Cipi Livniovou. Livniová Schwarzenbergovi oficiální cestou poděkovala za pozitivní roli, kterou Česká

republika sehrává v problematice konfliktu na Blízkém východě a vztahu k Izraeli (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2007).

Na jaře roku 2008 navštívil premiér Mirek Topolánek Izrael. Návštěva proběhla během probíhajících izraelsko-palestinských ozbrojených střetů. Tyto střety byly doprovázeny raketovou palbou, vedenou z palestinských území (Česká televize 2008). O rok později se v rámci oficiální státní návštěvy a návštěvy Blízkého východu setkal v Jeruzalémě s izraelským prezidentem Šimonem Peresem. Oba státníci hovořili o probíhajícím izraelsko-palestinském konfliktu a především reakci a postojích Evropské unie, vztahujících se k těmto sporům (iDnes.cz 2009). Následně Mirek Topolánek hovořil i s izraelským premiérem Benjaminem Netanjahuem. Ten v průběhu setkání prohlásil „Jste velký přítel Izraele, velmi si toho vážíme“ (iDnes.cz 2009).

Významným faktem, formujícím působení vlády Mirka Topolánka, bylo Předsednictví České republiky v Radě EU. Alexandr Vondra z pozice místopředsedy vlády pro evropské záležitosti hovořil o prohloubení vztahů s Izraelem v průběhu předsednictví. Na podzim roku 2008 se zúčastnil konference European friends of Israel. Právě zde hovořil o posílení vztahů mezi Izraelem a Evropskou unií (Vláda České republiky 2008).

Po pádu vlády Mirka Topolánka byla v květnu roku 2009 jmenována úřednická vláda Jana Fischera. Ve svém programovém prohlášení vláda hovoří o aktivní a realistické zahraniční politice. Nicméně zde není iniciativa zásadním způsobem měnit zahraničně-politický diskurz České republiky (Vláda České republiky 2009).

V případě Jana Fischera byl vztah k Izraeli více osobní záležitostí. Fischer má židovské předky a netajil se ani svojí židovskou vírou. Jan Fischer navštívil Izrael osobně.

Rozepré v otázce přístupu k Izraeli vyvolal konflikt z jara roku 2010. Izraelské ozbrojené složky v rámci naplňování blokády palestinských území zabránily vstupu hned několika plavidel do pásma Gazy. Potyčka s palestinskými aktivisty, přítomnými na palubě jedné z lodí, přinesla i několik mrtvých na straně aktivistů (Čejka 2013: 286-287). Došlo k odsouzení použití násilí ze strany

Evropské unie. Izraelský zásah odsoudila i Rada bezpečnosti Organizace spojených národů. Naopak předseda Senátu České republiky Přemysl Svoboda hovořil o plánovaně vyprovokovaném zásahu, skrývajícím se za roušku humanitární pomoci (iDnes.cz 2010). Naopak někteří představitelé české politické scény prezentovali odlišný postoj. Například poslanec a zahraniční expert České strany sociálně demokratické Jan Hamáček hovořil o porušení mezinárodního práva a neadekvátní reakci ze strany Izraele (Bílá 2010).

V létě roku 2010 byla jmenována nová vláda Petra Nečase. Post ministra zahraničí obsadil Karel Schwarzenberg. Mezi významné akty, uskutečněné v průběhu funkčního období této vlády, patří schválení nové Koncepce zahraniční politiky České republiky. K výše zmíněnému došlo 20. července 2011. Tento dokument zmiňuje Izrael v kontextu zemí s rozvinutou demokracií, se kterými má Česká republika zájem prohlubovat hospodářskou spolupráci. „Izrael, Japonsko, Austrálie, Kanada a Korejská republika představují vyspělé trhy, zdroje technologií a investic a významné póly stability ve světě, s nimiž má česká zahraniční politika společný strategický zájem.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2011). Na téma ekonomické spolupráce se podrobněji zaměřím v podkapitole tomu věnované.

Jak uvádí Marek Čejka „Po odchodu prezidenta Václava Havla a příchodu některých pravicových vlád se vztahy České Republiky k Izraeli posunuly od velmi pozitivních až po nekritické.” (Čejka 2013: 268). K nejvýraznějšímu prohloubení vztahů došlo v období vlády v čele s premiérem Petrem Nečasem.

V roce 2012 se Česká Republika stala jediným ze členských států Evropské unie, který hlasoval proti udělení statutu nečlenského státu Organizace spojených národů (Čejka 2013: 269). Tento postoj ocenil osobně premiér Izraele Benjamin Netanjahu v průběhu oficiální návštěvy České republiky v roce 2011 (Čejka 2013: 269). Tuto svoji návštěvu v roce následujícím následně ještě zopakoval. V rámci návštěvy izraelského premiéra v České republice došlo i na společné zasedání vlád obou zúčastněných zemí (iDnes.cz 2012). Jedná se o fenomén, značící opravdu nebývale silné pouto mezi dvěma zeměmi (Šlechta 2016).

A například v září roku 2011 prohlásil ministerský předseda Petr Nečas na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky „Chci zdůraznit, že to, že mluvíme o strategickém partnerství se Státem Izrael, je zcela v souladu s koncepcí české zahraniční politiky.” (Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky 2011). A následně v rámci interpelací prohlásil „Na druhé straně chci říci naprosto jednoznačně, že bychom si měli být vědomi toho, že Stát Izrael je jedinou skutečně plnohodnotně fungující demokracií v tomto teritoriu, že je v mnoha ohledech po dlouhá desetiletí obklopen sousedy, kteří buďto chtějí anektovat část jeho území, anebo dokonce tento stát a jeho lid úplně zničit.” (Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky 2011).

A pokračoval mimo jiné slovy „Právě proto bychom to měli být my, kdo má pro tento postoj pochopení, a měli bychom to být my, kdo tomu postoji rozumí. Izrael je fungující demokracií, chcete-li, je to ostrůvek západních hodnot ve svém teritoriu, a chcete-li, dokonce si troufám říci, že v mnoha ohledech Evropa začíná v Izraeli. To je důvod tohoto našeho strategického partnerství.” (Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky 2011). Tato slova jsou výstižným odrazem postoje, zastávaného vládou v čele s premiérem Petrem Nečasem.

Po pádu vlády Petra Nečase, nastoupila ke kormidlu v srpnu 2013 úřednická vláda Jiřího Rusnoka. Ministrem zahraničních věcí se stal Jan Kohout. Této vládě nebyla Poslaneckou sněmovnou vyslovena důvěra. Programové prohlášení vlády Jiřího Rusnoka vyzdvihuje především řešení aktuálních a neodkladných témat. V otázce zahraniční politiky hovoří především o posilování vazeb v rámci Evropské unie a Severoatlantické aliance. Region Blízkého východu nebo Stát Izrael tento dokument explicitně nezmiňuje (Vláda České republiky 2013).

V lednu roku 2014 se premiér v demisi Rusnok zúčastnil v Izraeli pohřbu bývalého izraelského premiéra Ariela Šarona. Spolu s ním se pohřbu zúčastnil i ministr obrany Vlastimil Picek (Nečásková 2014). Tato vláda byla v realizaci své zahraniční politiky výrazně omezena svým krátkým funkčním obdobím.

Na počátku roku 2014 nastoupila vláda Bohuslava Sobotky. Křesla ministra zahraničních věcí se chopil Lubomír Zaorálek. Programové prohlášení vlády se tématu Blízkého východu nebo Izraele nevěnuje.

Nicméně kladný vztah mezi oběma státy přetrval. To je možné demonstrovat na příkladu společného zasedání částí vládních kabinetů obou zemí. K tomu došlo v listopadu 2014 v Jeruzalémě. Zástupci obou zemí spolu hovořili o hospodářské spolupráci, nebo spolupráci v obranném nebo zdravotnickém sektoru. Došlo také k podepsání řady dohod v průmyslovém nebo výzkumném sektoru. V průběhu návštěvy Izraele došlo i k jednání mezi izraelským a českým premiérem (Macháček 2014). Izraelský prezident mimo jiné prohlásil „Velmi si vážíme toho, že jste k nám přijel i s částí své vlády s cílem posílit vzájemné vztahy. Izrael udržuje vztahy s mnoha státy světa, ale je jen několik zemí, s nimiž jsou naše vztahy výjimečné” (Švec 2014). Setkání velmi obdobného rázu poté proběhlo v květnu roku 2016. V průběhu tohoto setkání se Bohuslav Sobotka setkal v Izraeli se svým izraelským protějškem Netanjahuem a izraelským prezidentem Reuvenem Rivlinem. Sobotka hovořil o příležitostech a potenciálu v řadě oblastí možné spolupráce mezi oběma státy. Mezi společná témata patřila bezpečnost nebo kyberbezpečnost (deník.cz 2016).

Roku 2015 byla také schválena nová Koncepce zahraniční politiky České republiky (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2019). A zde v rámci kapitoly znovu alokované Blízkému východu a severní Africe stojí „Významnou bilaterální prioritou české politiky v regionu zůstává strategické partnerství s Izraelem, charakterizované společným zasedáním vlád a spoluprací v oblasti vědy a výzkumu, investic, obrany, hospodářství i kultury.”(Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2019).

Dále i tato aktuální koncepce uvádí deklarovanou podporu České republiky v rámci mírového procesu na Blízkém východě. Ovšem jako preferované východisko výše zmíněné problematiky koncepce uvádí uspořádání ve formě dvou nezávislých států. Koncepce také vyjadřuje zájem na ekonomickém partnerství s Izraelem (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2019).

K dalšímu setkání Bohuslava Sobotky a Benjamina Netanjahua došlo v červenci 2017. Oba státníci se setkali na okraj summitu předsedů vlád Visegrádské skupiny v Budapešti. Oba premiéři se spolu setkali již po čtvrté. „Vztahy Česka a Izraele jsou podle předsedy vlády Bohuslava Sobotky nadstandardní, což dokazuje i pořádání pravidelných česko-izraelských mezivládních konzultací.” (Vláda České republiky 2017a). Vše výše zmíněné demonstruje opravdu velice nadstandardní vztahy mezi Českou republikou a Izraelem.

V prosinci roku 2017 nastoupila první vláda Andreje Babiše. Křeslo ministra zahraničních věcí obsadil Martin Stropnický. Programové prohlášení vlády zmiňuje Izrael v části, určené zahraniční politice a Evropské unii. „Navážeme rovněž na naše tradiční přátelství a strategické partnerství s Izraelem, nicméně i nadále budeme prosazovat mírové řešení palestinské otázky v souladu s rezolucemi RB OSN a mezinárodním právem.” (Vláda České republiky 2018a).

Již na konci roku 2017 Babiš telefonicky hovořil s izraelským premiérem Netanjahuem. Andrej Babiš pozval izraelského premiéra na návštěvu České republiky, která by byla mohla proběhnout ke stému výročí vzniku Československé republiky. Babiš zdůraznil nadstandardní vztahy obou států (Vláda České republiky 2017b).

V červnu roku 2018 byla jmenována druhá vláda Andreje Babiše. Na postu ministra zahraničních věcí se postupně vystřídalo několik jmen. Jako první byl řízením tohoto klíčového rezortu pověřen Jan Hamáček. Od října 2018 poté tuto funkci vykonával Tomáš Petříček. A v dubnu 2021 byl vystřídán Jakubem Kulhánkem. Programové prohlášení vlády hovoří o Izraeli v souvislosti se zájmem České republiky podporovat mírové řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Dokument ale vyzdvihuje i pevné pouto mezi oběma státy (Vláda České republiky 2018b).

Politika vlády Andreje Babiše k Izraeli byla poměrně aktivní. Již v únoru roku 2019 absolvoval premiér Babiš dvoudenní návštěvu Izraele. Na programu měl schůzku se svým protějškem Benjaminem Netanjahuem, ale také rozhovory s představiteli průmyslových firem. Babiš Izrael označil za strategického

partnera v daném regionu a projevil zájem o izraelské zkušenosti v oblasti využívání vody v krajině (deník.cz 2019). A například v lednu roku 2020 se Babiš zúčastnil v Jeruzalémě Světového fóra o holocaustu. Na okraj fóra se český premiér setkal s izraelským prezidentem Rivlinem. Hovořili spolu o vzájemné spolupráci obou zemí, a opakovaně zdůraznili přátelské a silné vztahy obou zemí (Velvyslanectví České republiky v Tel Avivu 2020).

Funkční období vlády Andreje Babiše bylo významným způsobem ovlivněno probíhající pandemií COVID 19. A právě v této souvislosti jednal Babiš se svým izraelským protějškem Netanjahuem v březnu roku 2021. V průběhu návštěvy Izraele Babiš konzultoval spolupráci obou zemí v oblasti zdravotnictví, vývoje vakcín nebo vakcinace. Součástí české delegace byl také tým lékařů a výzkumníků. Na okraj cesty se Babiš zúčastnil otevření nového zastupitelského úřadu České republiky v Tel Avivu (Vláda České republiky 2021). Obecně je možno hovořit o významné aktivitě směrem k Izraeli v průběhu funkčního období vlády Andreje Babiše.

V prosinci roku 2021 nastoupila k výkonu mandátu vláda Petra Fialy. Ministrem zahraničních věcí se stal Jan Lipavský. A právě pod vedením ministra Lipavského došlo k jistému posunu diskurzu české zahraniční politiky směrem k Izraeli. Tak například v červnu roku 2022 se Česká republika nepřipojila na půdě Organizace spojených národů k zemím, jenž otevřeně odsoudili zprávu komise Rady OSN pro lidská práva, která kritizovala Izrael za jeho přístup v otázce izraelsko-palestinského konfliktu (Křížová 2022). Tento krok pobouřil prezidenta Miloše Zemana. Ten se za tento krok české diplomacie dokonce osobně omluvil svému izraelskému protějšku Jicchaku Herzogovi v průběhu jejich setkání v Praze v červenci 2022 (Seznam Zprávy 2022).

Oba politici se do sporu dostali i v otázce případného přesunu českého velvyslanectví v Izraeli. Dle Miloše Zemana by bylo vhodné jej přesunout z Tel Avivu do Jeruzaléma. Této myšlence byl nakloněn i premiér Petr Fiala. Nicméně dle Jana Lipavského se Česká republika v této problematice bude držet oficiálního postoje Evropské unie a bude respektovat rezoluce Rady bezpečnosti OSN (EuroZprávy.cz 2022). Ty hovoří v neprospěch takového kroku.

Sám premiér Petr Fiala se v červenci 2022 v Praze setkal s izraelským prezidentem Jicchakem Herzogem. Hovořili spolu o vzájemných vztazích, spolupráci ve výzkumné nebo hospodářské oblasti, a možnostech prohlubování vzájemných vztahů. „Premiér s prezidentem se shodli i na posilování vztahu mezi EU a Izraelem. Český premiér ubezpečil izraelského prezidenta o tom, že během předsednictví ČR v Radě EU se česká vláda plánuje věnovat i boji proti antisemitismu a vzdělávání o holokaustu.” (Vláda České republiky 2022).

Obecně se Česká republika na poli mezinárodním řadí mezi země velice přátelské k Izraeli. V rámci této pozice může fungovat jako aktér do jisté míry vyvažující státy, jenž jsou ve svých postojích k Izraeli více nebo výrazněji kritické (Kalhousová 2015: 93).

Právě podpora Izraele na mezinárodním poli je dlouhodobě jedním ze stabilních prvků české zahraniční politiky. Česká republika se tak řadí po bok zemí, jenž aktivně brání přijímání politik, které mohou mít v případě přijetí negativní vliv na pozici Izraele a jeho legitimitu. Výše zmíněným způsobem není Česká republika aktivní pouze na poli struktur Evropské unie, ale také v rámci Organizace spojených národů (Kalhousová 2015: 94). Tyto postoje vyvolávají ze strany Izraele pozitivní odezvu.

Řada diplomatů, zastupujících Českou republiku na poli mezinárodním, je toho názoru, že jedním z faktorů, formujících pochopení české zahraniční politiky pro jinými velice často kritizované kroky činěné Izraelem, je především historická zkušenost, komplementárně propojená s Mnichovskou dohodou (Kalhousová 2015: 96). Zde se tedy rodí pochopení pro neochotu Izraele vzdát se strategicky důležitých a z hlediska hypotetické obrany nezávislosti a územní integrity podstatných území.

A i obraz Izraele, nesoucí étos malého statečného národa, statečně vzdorujícího nepřízni osudu a nepřátel, dále podporuje ochotu mnoha obyvatel České republiky, zasažených vlastní historickou zkušeností, identifikovat se s postoji Izraele (Kalhousová 2015: 96).

Z řad akademických pracovníků a příslušníků inteligence zaznívají často slova pochopení pro ochotu Izraele využít pro ochranu své integrity sílu. Zároveň

zaznívá kritika k postoji řady představitelů akademických pracovišť v zemích především Západní Evropy. Zaznívají například slova o pokryteckém pacifismu (Kalhousová 2015: 97).

V rámci diplomatických misí disponuje Česká republika na území Izraele vedle velvyslanectví také honorárními konzuláty (Čejka 2001: 16). Výše zmíněné aktivity jednoznačně napovídají, že zájmem české zahraniční politiky bylo již od vzniku samostatné České republiky budování pevných a dobrých vztahů s Izraelem.

1.1 Ekonomická a průmyslová spolupráce mezi Českou republikou a Izraelem

Základem pro dnešní ekonomickou spolupráci obou zemí byla především Dohoda o volném obchodu. Výše zmíněná dohoda byla uzavřena 1. ledna roku 1997. V návaznosti na vznik této dohody došlo k postupnému rušení řady celních překážek. Jednalo se zde především o oblast potravinářské a zemědělské výroby (Čejka 2001: 18).

Následně došlo ke zrušení cel i v kategorii průmyslových výrobků. Export produktů z České republiky do Izraele postupně narůstal. Mezi primární vývozní produkty se v této době řadily především automobily nebo jiná dopravní zařízení. Dále Česká republika do Izraele exportovala především produkty železářského nebo ocelářského průmyslu. Importu z Izraele dominovaly především lékařské nebo laboratorní přístroje. Významný byl také dovoz izraelské bavlny. Postupně docházelo také ke vzniku společných podniků a přílivu zahraničních investic České republiky v Izraeli, a naopak (Čejka 2001: 18).

Obchod mezi oběma zeměmi vykazuje od roku 1993 v zásadě konstantní růst. Izraeli patří také šestá příčka mezi zeměmi mimo Evropskou unii v kategorii exportu z České republiky (Kalhousová 2015: 98). Oba státy si tak vybudovaly velice silné ekonomické vazby. Je zde i oboustranně prospěšná spolupráce.

Z českého pohledu je perspektivní především technologická vyspělost řady odvětví izraelského průmyslu. Pro Izrael naopak poskytuje jisté bonusy

členství České republiky v Evropské unii. Česká republika je tak schopna hrát roli vstupního přístavu na trh v rámci Evropské unie (Conbiz nedatováno).

Mezi mínusy pro vzájemnou obchodní výměnu můžeme zařadit celkovou velikost izraelského trhu nebo geografickou vzdálenost. Zároveň ovšem Česká republika v rámci obchodní výměny s Izraelem výrazně překonává řadu dalších zemí v rámci regionu střední a východní Evropy. A to i například jak geograficky tak i populačně výrazně větší Polsko (BusinessInfo.cz 2022).

Česká republika má také ve vztahu k Izraeli výrazně kladnou obchodní bilanci. Export tedy značně převažuje nad importem. Konkrétně export má dlouhodobě vzestupnou tendenci. Roku 2017 dosáhl hodnoty 6,5 miliardy korun a výrazně narůstal. Nárůst kulminoval o rok později s hodnotou 22,1 miliardy korun. Roky 2019 a 2020 poté zaznamenaly mírně sestupnou tendenci s hodnotou 21,9 miliardy korun, respektive 18,4 miliardy korun. Naopak import dlouhodobě vykazuje tendenci sestupnou, kdy ještě roku 2017 dosáhl hodnoty 24,2 miliardy korun. Již roku 2018 se ovšem snížil na 6,1 miliardy, a rok později dokonce 5,8 miliardy korun. V témže roce dosáhlo vzájemné obchodní saldo obou zemí hodnoty 16,1 miliardy českých korun v neprospěch Izraele (BusinessInfo.cz 2022).

Izrael se k roku 2018 pohyboval na šesté příčce mezi zeměmi, co do exportu z České republiky. Přičemž mezi léty 2013 a 2018 se objem exportu navýšil o celých 96,2% (BusinessInfo.cz 2018). V témže roce tvořily zhruba 60% exportovaného zboží produkty automobilového průmyslu. V menší míře se na vývozu podílely například produkty chemického nebo strojírenského sektoru.

Na druhé straně, majoritu izraelského importu tvoří farmaceutické produkty. V roce 2018 zároveň dosáhly přímé zahraniční investice Izraele v České republice pouze hodnoty 0,09% z celkového objemu přímých zahraničních investic (BusinessInfo.cz 2018). Naopak mezi realizátory přímých zahraničních investic v Izraeli patří například společnost Škoda Auto. Ta ve spolupráci s lokálními partnery otevřela v Izraeli projekty v oblasti výzkumu a s předpokladem vyšší přidané hodnoty.

Na spolupráci s Izraelem participuje také Akademie věd České republiky. Tato instituce se podílela na celé řadě výzkumných projektů společně s izraelskými partnery. K roku 2018 se jednalo dohromady o 120 projektů. „Česká republika rozjíždí i společné projekty v oblasti aplikovaného výzkumu, které vypsal v červnu 2018 Technologická agentura (TAČR) v programu DELTA.” (BusinessInfo.cz 2018). Výše zmíněné je tedy důkazem schopnosti českých podniků prosadit se na izraelském trhu. Naopak případů majetkového vstupu do izraelských společností je ze strany českého podnikatelského prostředí poskrovnu (BusinessInfo.cz 2022). Příkladem průmyslové a výzkumné spolupráce mezi oběma zeměmi bych uvedl společný vědecko-výzkumný program GESHER/MOST. Jedná se o „Program mezinárodní spolupráce České republiky a Izraele v aplikovaném výzkumu a vývoji s možnou účastí akademických a vysokoškolských výzkumných pracovišť.” (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky Nedatováno). Tento výzkumný projekt si klade za cíl provádět výzkum, experimentální vývoj a aplikaci výzkumu. Program je zaměřen na kategorii malých a středních podniků, působících v mezinárodním prostoru. Cílem je zvyšování konkurenceschopnosti na mezinárodním poli a prohlubování mezinárodní spolupráce (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky Nedatováno).

K uzavření dohody o vzniku tohoto projektu došlo v roce 2009. Mezi prioritizované oblasti pro působení projektu GESHER/MOST patří například výzkum udržitelnosti a čistých technologií, nové technologie v potravinářském a zemědělském průmyslu nebo oblast informačních a kybernetických technologií. Za českou stranu se projektu účastní agentura CzechInvest, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky Nedatováno).

2 Vztah mezi Českou republikou a Palestinou

V rámci této kapitoly se zaměřím na nejpodstatnější události ve vztazích České republiky a Palestiny. Tak jako v případě vztahů mezi Českou republikou a Izraelem, je možné vystopovat i vztahy mezi Českou republikou a Palestinou až do období Československé republiky. Prvním významným aktem vzájemných vztahů byl vznik zastupitelstva Organizace pro osvobození Palestiny v Československu. K této události došlo v roce 1976 (Čejka 2001: 21). K roku 1983 byl rozšířen status této organizace na diplomatickou misi. V roce 1988 byl oficiálně vyhlášen samostatný palestinský stát. Československá socialistická republika tento stát obratem uznala. Ve stejném roce zahájil svůj mandát v Československu palestinský velvyslanec. V opačném směru plnilo identickou funkci Československé velvyslanectví v Tunisu.

Typickým rysem pozdního socialismu byly také velmi časté návštěvy představitelů Státu Palestina v Československu. Ovšem po pádu výše zmíněného státního zřízení v Československu došlo k výraznému ochlazení intenzity vzájemných vztahů (Čejka 2001: 21). Nicméně ještě na počátku roku 1990 došlo k oficiální návštěvě Jásira Arafata v Praze.

Mě bude v rámci této kapitoly ale zajímat především vývoj po roce 1993. V tomto období zajišťovalo vzájemné kontakty s Palestinou velvyslanectví v Egyptě, a později v Tel-Avivu. V roce 1997 inicioval Jásir Arafat návštěvu prezidenta Václava Havla v Betlémě a na palestinských územích.

K jistému oteplení vzájemných vztahů došlo po otevření Styčného úřadu České republiky v Ramalláhu. Tato instituce má velice obdobné funkční rysy jako ambasáda. Styčný úřad institucionálně spadá pod Velvyslanectví České republiky v Tel-Avivu, nicméně v otázce svého praktického chodu je podřízen přímo Ministerstvu zahraničních věcí České republiky (Čejka 2001: 22).

V průběhu úřadování první a druhé vlády Václava Klause došlo především k zahájení rozvojové spolupráce obou zemí. Hovořím zde o projektech Zahraniční rozvojové spolupráce. V roce 1996 byla zahájena první část tohoto projektu. V rámci těchto aktivit se Česká republika podílela na rozšiřování elektrifikace palestinských oblastí v regionu Tubás. Projekt podpořil

efektivitu zemědělské výroby v regionu (Styčný úřad České republiky v Ramalláhu 2011).

Za vlády Josefa Tošovského docházelo k realizaci výše zmíněných programů Zahraniční rozvojové spolupráce. Projekt, zaměřující se na elektrifikaci palestinských území, vykazoval svoji činnost mezi roky 1996 až 2005 (Styčný úřad České republiky v Ramalláhu 2011).

V průběhu funkčního období vlády Miloše Zemana probíhala oficiálně vyvážená politika ve vztahu k Palestině a Izraeli. Důkazem toho budiž oficiální návštěva palestinského ministra pro plánování a mezinárodní spolupráci Nabíla Šáse v České republice v březnu roku 2000. V rámci návštěvy Nabíl Šás jednal s ministrem zahraničních věcí Janem Kavanem, a také s ministrem financí Mertlíkem. Obsahem rozhovorů byla česká rozvojová pomoc realizovaná na palestinském území (Radio Prague International 2000).

V červenci stejného roku poté ministr zahraničí Jan Kavan podnikl oficiální návštěvu Státu Palestina a Izraele. Právě v průběhu této návštěvy došlo k otevření výše zmiňovaného Styčného úřadu České republiky v Ramalláhu. S palestinskými představiteli Kavan také hovořil o rozvojových projektech financovaných Českou republikou (Bakičová 2000). Ministr Kavan také v průběhu cesty prohlásil, že „Česká republika nikdy nezpochybovala právo Palestiny na sebeurčení“ (Bakičová 2000).

K výraznému ochlazení vzájemných česko-palestinských vztahů došlo v období, následujícím krátce po 11. září roku 2001. V únoru roku 2002 poskytl premiér Miloš Zeman v průběhu své návštěvy Izraele rozhovor deníku Haarec. V rámci tohoto rozhovoru přirovnal palestinského vůdce Jásira Arafata k osobě Adolfa Hitlera (iDnes.cz 2002). Tento Zemanův výrok vyvolal výrazně nesouhlasné pozdvižení v zahraničí, ale i na domácí politické scéně. Prezident Václav Havel vyjádřil znepokojení. Dále Václav Havel prohlásil, že taková prohlášení mohou prohlubovat napětí v dotčeném regionu. Sám Miloš Zeman se svá slova pokoušel ospravedlnit údajně nesprávnou interpretací svých slov a nedostatečnou znalostí anglického jazyka (iDnes.cz 2002).

V reakci na Zemanův výrok odřekla řada osobností palestinského veřejného života a řada palestinských nevládních organizací účast na diskusním setkání, určeném k řešení mírové otázky na Blízkém východě. Setkání organizovaly Nadace Forum 2000 a London School of Economics. Svůj zármutek nad tímto krokem vyjádřil i mluvčí prezidenta Václava Havla, pan Ladislav Špaček (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2002a).

V rámci snahy o vyváženou politiku ve vztahu k oběma aktérům izraelsko-palestinského konfliktu Jan Kavan v květnu roku 2002 plánoval v rámci své návštěvy izraelských a palestinských území setkat se jak s představiteli Státu Izrael, tak i s palestinským vůdcem Arafatem. Tato schůzka byla později zrušena (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2002b). Nicméně Kavan v průběhu své cesty prohlásil „že považuje Arafata za legitimního zástupce Palestinců a za partnera jednání, a to až do té doby, dokud si Palestinci nezvolí někoho jiného.“ (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2002b).

Z výše zmíněného je patrné, že minimálně do určité míry se vláda Miloše Zemana pokoušela o vyvážené vztahy s oběma výše zmíněnými aktéry.

Ve vládě Vladimíra Špidly obsadil křeslo ministra zahraničních věcí Cyril Svoboda. A právě Svoboda se zúčastnil oficiální návštěvy Palestiny v průběhu ledna roku 2004, a to v rámci své cesty po zemích Blízkého východu. Vedl rozhovory s nejvyššími představiteli palestinské autonomie. Hovořil například s Jásirem Arafatem nebo ministrem zahraničních věcí Šásem (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004c). „Česká republika uznává právo Palestinců na samostatný demokratický stát. Je však nezbytné, aby palestinské vedení učinilo rozhodný krok proti skupinám, které jsou zapojeny do terorismu.“ (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004c). Právě tato slova pronesl ministr Svoboda v průběhu svého rozhovoru s Jásirem Arafatem.

Ministr Svoboda se opakovaně vyjadřoval k otázce postoje České republiky k Izraeli a Palestině. Vyjádřil názor, že ve vztahu k izraelsko-palestinskému konfliktu zaujímá Česká republika spíše proizraelský úhel pohledu. A vyjádřil přesvědčení, že by Česká republika měla znovu

zaujmout vyvážený postoj (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2002c).

Cyril Svoboda zůstal ministrem zahraničních věcí i ve vládě Stanislava Grosse. Na podzim roku 2004 zemřel Jásir Arafat. K této události se vyjádřilo Ministerstvo zahraničních věcí i Cyril Svoboda osobně. Dle Svobody se mohou názory na Arafata různit, nicméně se dle jeho slov jednalo o významnou osobnost, jenž se zapsala do dějin Palestiny (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004d).

Cyril Svoboda oficiálně navštívil Izrael i během svého angažmá ve vládě Jiřího Paroubka. Událo se tak roku 2005, a v průběhu své návštěvy hovořil s palestinským prezidentem Mahmúdem Abbásem, ministrem zahraničních věcí Násirem Kidvou, nebo premiérem Ahmadem Kurájou. Se svými hostiteli jednal o možnostech České republiky v otázce řešení izraelsko-palestinského konfliktu nebo zapojení České republiky do podpory výstavby palestinských silových složek. Svoboda v průběhu návštěvy Ramalláhu zdůrazňoval podporu mírového řešení izraelsko-palestinského konfliktu a také podporu řešení v podobě dvou koexistujících státních celků (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2005c).

V průběhu trvání mandátu první a druhé vlády Mirka Topolánka se mezi významné aktivity ve vztahu k Palestině zařadilo další rozvíjení humanitární a rozvojové pomoci. Konkrétně se jednalo o další pomoc v oblasti energetické soběstačnosti již výše zmíněného palestinského regionu Tubás. Pomoc obsahovala asistenci a finanční podporu při výstavbě servisního centra pro transformátory. Jednalo se o rozvojovou pomoc v hodnotě 49 milionů korun, a k podepsání memoranda mezi českou a palestinskou stranou, potvrzující tutu aktivitu, došlo roku 2008 (Styčný úřad České republiky v Ramalláhu 2012).

Významným faktorem, jenž ovlivnil funkční období druhé vlády Mirka Topolánka, bylo české předsednictví v Radě Evropské unie. Jelikož jedním ze stěžejních bodů, které si Česká republika v rámci svého programu pro nastávající předsednictví vytýčila, bylo právě sblížení Evropské unie a Státu Izrael (Český rozhlas 2008). „Přitom se v žádném případě nedá říci, že by české oficiální

postoje byly protiarabské, nebo jakkoliv nepřátelské vůči Palestincům. Praha zastává názor, stejně jako ostatní evropské země, že jediným dlouhodobým řešením palestinského problému je zřízení samostatného státu.” (Český rozhlas 2008). Nicméně na problematiku prosazování výše zmíněných politik se více zaměřím v kapitole, věnované postoji České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu.

V létě roku 2009 se oficiální návštěvy Izraele a palestinských území zúčastnila delegace politiků, zastupující parlamenty členských zemí Evropské unie. Delegaci vedl předseda české Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček. Vlček opakovaně deklaroval, že delegace neplánuje jednání s palestinským hnutím Hamás. Vlček osobně odmítal se zástupci Hamásu hovořit. Jedním z důvodů Vlčkova odmítavého postoje, byla přítomnost Hamásu na seznamu teroristických skupin vedeného Evropskou unií. Nicméně následně se menší část delegace bez Vlčkova vědomí se zástupci výše zmíněného hnutí sešla. Vlček jednání členů delegace odsoudil (Bartoš, Suchá 2009).

Na podzim roku 2011 proběhlo na půdě Valného shromáždění OSN hlasování, týkající se palestinské žádosti o uznání Palestiny jako státu na půdě Organizace spojených národů. Otázka možného postoje České republiky v průběhu hlasování na čas rozštěpila českou politickou scénu. Pro uznání palestinské státnosti na půdě OSN se vyslovila například Česká strana sociálně demokratická nebo komunisté (Wirnitzer 2011). Palestinskou žádost ve výsledku vetovaly Spojené státy americké.

O rok později se Palestina pokusila získat status nečlenské pozorovatelské země. Tento status po hlasování získala. Proti udělení tohoto statusu Palestině hlasovalo na půdě OSN pouze devět zemí. Mezi tyto státy se zařadila i Česká republika (Tureček 2012). Tento postoj vedl k ochlazení vzájemných vztahů mezi Českou republikou a Palestinou.

K dalšímu ochlazení vztahů došlo v průběhu úřadování vlády Jiřího Rusnoka. Na podzim roku 2013 prezident Miloš Zeman vyzval k přesunu české ambasády z Tel-Avivu do Jeruzaléma. Dále uvedl, že jím jmenovaná vláda Jiřího Rusnoka by o takovém aktu mohla jednat a vyjádřit mu podporu. Nicméně

premiér Rusnok možnost projednání takového kroku ve svém vyjádření pro média jednoznačně odmítl. Na Zemanova slova podrážděně reagoval Saíb Irikát, jeden ze členů výkonného výboru zastřešující Organizace pro osvobození Palestiny. Ten Zemanova slova označil za destruktivní ve vztahu k mírovému procesu na Blízkém východě (Dohnal 2013). Ve svém rozhovoru pro izraelský deník Jedioth Achronot Zeman také prohlásil, že by palestinští uprchlíci neměli do budoucna usilovat o návrat do své vlasti. A ani v průběhu své oficiální návštěvy Izraele v průběhu listopadu 2013 se prezident Zeman nesešel s představiteli palestinské samosprávy (Dohnal 2013).

Mezi nejvýznamnější akty, uskutečněné ve vztahu k Palestině v průběhu mandátu vlády Bohuslava Sobotky, patří jeho projev podpory vzniku nezávislé palestinské státnosti v rámci jeho oficiální návštěvy Jeruzaléma v průběhu roku 2014. Po setkání s izraelským premiérem Netanjahuem Sobotka prohlásil, že Česká republika podporuje mírový proces vedoucí k řešení izraelsko-palestinského konfliktu a vznik nezávislého palestinského státu. Dle Sobotky by palestinský a izraelský stát měly do budoucna fungovat vedle sebe (Lidovky.cz 2014).

Spor, týkající se statusu Jeruzaléma, musel v průběhu mandátu své první vlády řešit i premiér Andrej Babiš. Na konci roku 2017 prezident Spojených států amerických Donald Trump rozhodl uznat Jeruzalém jako hlavní město Státu Izrael. Tento krok rozohnil především zástupce palestinské samosprávy. Krok prezidenta Trumpa ocenil a podpořil prezident Miloš Zeman (Hoffman 2017). Premiér Andrej Babiš nicméně s postojem prezidenta Zemana nesouhlasil. Babiš také podpořil postoj Evropské unie. Evropská unie rozhodnutí amerického prezidenta nepodpořila. K možnému přesunu také české ambasády se vyjádřilo odmítavě i ministerstvo zahraničních věcí. „Česká republika považuje podle tuzemského ministerstva zahraničí Jeruzalém za budoucí hlavní město Izraele i Státu Palestina.“ (Deník.cz 2017).

K dalšímu sporu mezi Českou republikou a Palestinou došlo v průběhu mandátu druhé vlády Andreje Babiše. Na začátku března 2021 Česká republika slavnostně a za účasti premiéra Babiše otevřela novou diplomatickou úřadovnu v

Jeruzalémě. Tento krok odsoudila jak Palestinská samospráva, tak i Liga arabských států. Obě výše zmíněné organizace krok České republiky dokonce označily za porušení mezinárodního práva. Ze strany palestinského ministerstva zahraničních věcí dokonce padla slova o útoku na palestinský lid a jeho práva (iRozhlas.cz 2021). Praha tento krok obhajovala tím, že se nejedná o zastupitelský úřad. Ministerstvo zahraničních věcí dále oznámilo, že otevření diplomatické úřadovny nemá vliv na činnost Styčného úřadu v Ramalláhu a zájem České republiky o prohlubování politických a ekonomických vztahů s Palestinou (iRozhlas.cz 2021).

I v průběhu mandátu vlády Petra Fialy veřejným prostorem stále rezonovala možnost přesunu české ambasády z Tel-Avivu do Jeruzaléma. Sám premiér Fiala projevil této myšlence podporu. Nicméně na konci roku 2022 uvedl, že vláda má v současné době na stole aktuálnější témata (Eurozprávy.cz 2022). K otázce přesunu ambasády se negativně postavil ministr zahraničních věcí Jan Lipavský. Ten nejenže zopakoval názor premiéra, tedy že Česká republika má vzhledem k mezinárodní situaci aktuálně na programu jiná témata, ale zároveň zdůraznil, že v otázce přesunu ambasády respektuje mezinárodní právo, rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů a také jednotný postoj Evropské unie (Eurozprávy.cz 2022). Nutno podotknout, že postoj Evropské unie předpokládá vznik dvou nezávislých států, s Jeruzalémem v podobě hlavního města.

V červnu roku 2022 přijala komise Rady OSN pro lidská práva rezoluci, která hovoří v neprospěch Státu Izrael. Rezoluce označila za viníka násilných sporů v rámci izraelsko-palestinského konfliktu právě Izrael. Řada zemí tuto rezoluci odsoudila. Česká republika se mezi tyto země nezařadila. Jednalo se o rozhodnutí ministerstva zahraničních věcí v čele s Janem Lipavským. Tento krok vyvolal nevoli mezi řadou vládních představitelů. Rozhodnutí Lipavského odsoudil také prezident Zeman. Ten se za výše zmíněné rozhodnutí dokonce osobně omluvil svému izraelskému protějšku Jicchaku Herzogovi (Ryšavá 2022).

V listopadu 2022 OSN přijala rezoluci, která obviňovala Stát Izrael, že palestinským Arabům upírá právo na sebeurčení, a také tato rezoluce popírá historickou spojitost mezi Izraelem a Chrámovou horou v Jeruzalémě. Česká republika se v průběhu hlasování o této rezoluci postavila proti jejímu přijetí (Křížová 2022). Jednalo se tedy o jednoznačnou podporu Izraele na mezinárodní scéně.

3 Postoj České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu

Třetí kapitulu mé bakalářské práce věnuji postoji České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu. Postoj samostatné České republiky k výše zmíněnému konfliktu v druhé polovině devadesátých let byl do jisté míry ovlivněn přístupem vedoucích představitelů porevolučního Československa. Československo již krátce po změně státního zřízení na domácí scéně deklarovalo ochotu angažovat se v mírovém procesu na Blízkém východě. Tato snaha pramenila primárně z porevoluční euforie (Čejka 2013: 272).

Nicméně velmi rychle se ukázalo, že československé kapacity pro činnost zprostředkovatele obou znesvářených stran byly zcela nedostatečné. Pozice zprostředkovatele byla tedy přenechána Norsku. Na přelomu let 1994 a 1995 se Česká republika stala nestálým členem Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Na půdě tohoto orgánu následně Česká republika opakovaně podpořila Izrael. K této podpoře došlo v případě hlasování o přijetí řady rezolucí, kritických svým obsahem právě k Izraeli a postupu této blízkovýchodní země například v otázce řešení izraelsko-palestinského konfliktu (Krátký 1997: 65-66).

Již v období druhé poloviny devadesátých let se rodila myšlenka na přistoupení České republiky do projektu Evropské unie. Evropská unie ve vztahu k izraelsko-palestinskému konfliktu oficiálně hovoří o vyváženém postoji. Preferuje mírové řešení tohoto konfliktu. A i Česká republika se rozhodla podpořit mírové řešení konfliktu a respektovat rezoluce Rady bezpečnosti OSN, vztahující se ke konfliktu. Hovořím zde o rezolucích č. 242 a č. 338. Především rezoluce č. 338 hovořila o ukončení bojů mezi znesvářenými stranami, uzavření příměří a zahájení diplomatických rozhovorů s cílem zajištění spravedlivého a trvalého míru (Čejka 2013: 272).

V průběhu své návštěvy Blízkého východu na podzim roku 1997 se prezident Václav Havel setkal i s vůdcem palestinské samosprávy Jásirem Arafatem. Havel vyjádřil podporu České republiky mírovému řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Havel také v průběhu své návštěvy kritizoval výstavbu izraelských osad na okupovaných územích pod správou Izraele (Čejka

2011: 257). Prezident Havel tak svojí návštěvou potvrdil zájem České republiky a zájem svůj osobní participovat na mírovém řešení konfliktu.

K významnější aktivitě České republiky v otázce řešení izraelsko-palestinského konfliktu došlo v období vlády Miloše Zemana. Roli ministra zahraničních věcí v této vládě zastával Jan Kavan. O Kavanově aktivitě ve vztahu k Izraeli a Palestině jsem již hovořil v kapitole první a druhé. Ministr Kavan se ve vztahu k oběma aktérům izraelsko-palestinského konfliktu pokoušel vystupovat aktivně a zaujímat vyvážený postoj. V průběhu svého mandátu se opakovaně setkal s významnými představiteli obou táborů. Nicméně v otázce angažmá České republiky v řešení výše zmíněného konfliktu upozorňoval na nedostatečné kapacity České republiky pro zmocnění se této role. Ministr Kavan uvedl, že není možné roli České republiky přeceňovat. Kavan také zdůraznil, že v přístupu ke konfliktu patří Česká republika mezi nejaktivnější aktéry v regionu střední a východní Evropy. Dále ministr zahraničních věcí uvedl, že pro roli skutečného zprostředkovatele mezi znesvářenými tábory nedisponuje Česká republika dostatečnými finančními prostředky (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2000a).

V průběhu své účasti na otevření Styčného úřadu České republiky v palestinském Ramalláhu se Kavan setkal s palestinským ministrem průmyslu Saadímem Krúnzem. Ten vyjádřil potěšení nad účastí České republiky v řešení izraelsko-palestinského konfliktu. A deklaroval přání, aby se tato účast prohloubila (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2000b). Kavan také v průběhu své cesty jednal v Jeruzalémě se svým izraelským protějškem Davidem Levym. Oba ministři spolu hovořili o vývoji mírového procesu v otázce izraelsko-palestinského konfliktu. Kavan dále deklaroval, že Česká republika podporuje mírový proces, a využívá i svých omezených možností k participaci na jeho průběhu (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2000b).

Naopak bývalý premiér této levicové vlády Miloš Zeman byl znám svým čistě proizraelským postojem. Zeman v rozhovoru pro izraelský deník Haarec mimo jiné naznačil, že Jásir Arafát je osobou, podporující terorismus. A

zdůraznil, že dle jeho názoru by s teroristy nemělo být vyjednáváno (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2002d).

Mezi významné dokumenty, které vznikly v období mandátu vlády Miloše Zemana, se zařadila také Konceptce české zahraniční politiky z roku 1998. V tomto dokumentu je uvedeno, že Česká republika preferuje vyvážený přístup k oběma aktérům izraelsko-palestinského konfliktu. Dokument také vyzdvihuje zájem České republiky na mírovém řešení konfliktu.

Na jaře roku 2002 došlo na půdě Organizace spojených národů k hlasování o rezoluci, která kladla Izraeli za vinu masové zabíjení Palestinců a odsuzovala Izrael za ozbrojené akce na Západním břehu Jordánu. A Česká republika hlasovala pro odmítnutí této rezoluce. Tímto krokem se zařadila po bok pouhých pěti zemí, jenž hlasovaly proti přijetí rezoluce (Radiožurnál 2002). Velvyslanec České republiky při OSN Alexandr Slabý uvedl „My jsme se rozhodli hlasovat proti, samozřejmě po konzultaci s ministerstvem zahraničních věcí, protože text je výrazně, navzdory některým úpravám, o které se předkladatelé pokusili, je výrazně nevyrovnaný, je jednostranný, odsuzující kroky Izraele a naprosto se nevyslovující k tomu, zda porušují lidská práva nebo zda zhoršují situaci například sebevražedné útoky Palestinců, nebo zda nedochází k porušování lidských práv v jiné podobě z druhé strany než jenom z Izraele.” (Radiožurnál 2002).

Naopak Cyril Svoboda, ministr zahraničních věcí ve vládě Vladimíra Špidly, krátce po svém nástupu do funkce uvedl, že v otázce izraelsko-palestinského konfliktu by měla Česká republika zaujímat vyvážený postoj. A se zaujetím této pozice by měl být srozuměn především arabský svět. Ministr Svoboda také souhlasil s tvrzením, dle kterého se právě česká zahraniční politika v období minulém až příliš přikláněla na stranu Státu Izrael (Ministerstvo zahraničních věcí 2002c). Z výše uvedeného je tedy patrná snaha České republiky alespoň navenek opravdu působit vyváženým přístupem. Jak dokazuje řada zde doložených příkladů, praxe byla často odlišná.

V rámci snahy o participaci na řešení izraelsko-palestinského konfliktu nabídla v březnu roku 2004 Česká republika svoji ambasádu v Tel Avivu jako

místo pro zřízení kontaktní ambasády NATO. Jednalo se o příspěvek ke snaze NATO přičinit se při řešení sporů, týkajících se například Golanských výšin nebo izraelsko-palestinského konfliktu (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004a).

V létě roku 2004 Mezinárodní soudní dvůr OSN uvedl, že snaha Izraele vybudovat zeď, oddělující izraelská a palestinská území, je porušením mezinárodního práva. V průběhu debaty na půdě Evropské unie se Česká republika zařadila mezi země, požadující spíše mírnější kritiku směrem k Izraeli. Náměstek ministra zahraničních věcí Müller věc okomentoval slovy „Každý stát má podle českého stanoviska právo na svém území legálními prostředky odstranit nebezpečí terorismu. Zeď je legitimní nástroj, ale jenom tam, kde nestojí na okupovaných územích.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2004b).

V období působení Cyrila Svobody ve vládě Jiřího Paroubka se právě Svoboda pokusil na půdě Evropské unie nastolit otázku, jakým způsobem přistupovat na úrovni EU ke kontaktům s palestinským hnutím Hamás. Svoboda upozorňoval, že Hamás je přítomen na seznamu teroristických organizací. Dále také doporučil, aby s organizací Hamás nebyl veden dialog. Nicméně jeho slova na unijní půdě nevyvolala výraznější ohlas nebo debatu (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2005d). V tomto případě je obtížné hovořit o Svobodově přístupu jako čistě proizraelském. Přítomnost Hamásu na seznamu teroristických organizací jistě nebyla bezúčelná. Hamás například dlouhodobě odmítal uznat legitimitu a existenci Státu Izrael.

Po volbách roku 2006, po kterých vládu nad palestinským územím složilo právě hnutí Hamás, pozastavila Evropská unie finanční podporu palestinské vládě. V chodu zůstala pouze čistě humanitární pomoc. Jedním z těch, kteří podporovali velmi přísnou kontrolu prostředků, určených pro palestinská území, byl právě Cyril Svoboda. Ten mimo jiné prohlásil „že za stávající situace je únosné do Palestiny dodávat jen humanitární pomoc a bedlivě hlídat, kde končí.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2006).

V průběhu následujících let se situace na palestinských územích postupně zhoršovala. Docházelo k vyostřeným ozbrojeným střetům. V této atmosféře a očekávání českého předsednictví v Radě Evropské unie byl premiér Mirek Topolánek v průběhu své oficiální návštěvy Jordánska na jaře roku 2008 požádán jordánským králem Abdalláhem II. a premiérem Nádirem Dahabím, aby se Česká republika ujala v regionu Blízkého východu a ve vztahu k Izraeli zprostředkovatelské role. Dle premiéra Topolánka se jednalo o reakci na nadcházející předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Zároveň se dle premiérových slov jednalo o důkaz, že Česká republika je v otázce izraelsko-palestinského konfliktu vnímána jako aktivní a nestranný hráč. Mirek Topolánek nicméně zdůraznil omezené kapacity České republiky pro roli mediátora tohoto konfliktu (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2008).

Zároveň během své návštěvy Izraele a jednání s izraelským předsedou vlády Ehudem Olmertem vyjádřil přání, aby se Česká republika intenzivněji zapojila do mírového řešení izraelsko-palestinského konfliktu. „Zdůraznil připravenost České republiky jako země s dobrými vztahy s Izraelem i s jeho arabskými sousedy a zakrátko předsednické země Evropské unie napomoci mírovému uspořádání na Blízkém východě.” (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2008). Topolánek také prohlásil, že dle jeho názoru je Evropská unie nedostatečně aktivní v mírovém procesu na Blízkém východě. A právě z pozice země, předsedající Radě Evropské unie, by český premiér rád tento stav změnil. Dále zdůraznil, že z pozice České republiky odmítá vyjednávat z radikálním hnutím Hamás. A také důrazně odsoudil teroristické útoky, spáchané na území Palestiny a Izraele. Topolánek také vyjádřil podporu izraelské reakci na tyto útoky. Dle Topolánka se jednalo o obranu. Český premiér také svými slovy vyjádřil znepokojení nad situací, kdy výše zmíněné izraelské reakce na teroristické útoky vyvolaly na mezinárodní scéně více negativní reakce, nežli útoky samotné (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2008).

Jedním ze stěžejních plánů českého předsednictví bylo prohloubení vztahů mezi Evropskou unií a Izraelem. Nicméně řada členských zemí tento

proces prohloubení vztahů podmiňovala právě kladným přístupem Izraele k mírovému procesu. Vyjednávání mezi Izraelem a Palestinou se přitom v roce 2009 ocitla na mrtvém bodě. Proti prohloubení vzájemných vztahů mezi EU a Izraelem se postavila především Evropská komise (Česká televize 2009).

Pozitivní postoj k Izraeli zaujal i ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. I on označil izraelské ozbrojené operace, uskutečněné v pásmu Gazy, jako akt sebeobrany. Schwarzenberg dále obvinil hnutí Hamás z využívání palestinských civilistů v roli živých štítů, a odsoudil raketové útoky, provedené hnutím z palestinských území.

V reakci na ozbrojené střety došlo ke zrušení českým předsednictvím plánovaného summitu, který měl za účasti členských zemí Evropské unie a Izraele dovést zúčastněné strany k navázání hlubšího partnerství (Český rozhlas 2009).

Mezi postavy, angažující se v problematice izraelsko-palestinských střetů, se zařadila europoslankyně Jana Hybášková. Právě ona hlasitě protestovala proti jakékoliv formě možných diplomatických jednání s hnutím Hamás. Hybášková také odsoudila útoky, vedené z palestinských území na izraelská města (Český rozhlas 2009). Naopak vstřícný postoj k možnému jednání s hnutím Hamás zaujal tehdejší poradce předsedy Poslanecké sněmovny Jan Kavan. Ten se s představiteli výše zmíněného hnutí dokonce osobně sešel v průběhu roku 2009 v pásmu Gazy (Český rozhlas 2009).

Ve snaze o urovnání konfliktu v pásmu Gazy se na začátku roku 2009 vypravila do Izraele delegace Evropské unie, kterou vedl český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. Delegace nabídla izraelské ministryni zahraničních věcí Cipi Livniové vyslání monitorovací mise v pásmu Gazy. Tuto nabídku smetla ze stolu. Nicméně právě Karel Schwarzenberg opakovaně prohlásil, že trvá na okamžitém uzavření příměří mezi znesvářenými stranami. Schwarzenberg také odmítl izraelský argument, že o příměří je možné uvažovat v momentě splnění vytyčených cílů prováděné operace. I tyto požadavky izraelská ministryně Livniová striktně odmítla (Dražanová 2009). Český ministr zahraničních věcí dále uvedl, že delegace může plnit roli prostředníka. Naopak se

mu podařilo na půdě Evropské komise protlačit humanitární podporu, určenou pro obyvatele palestinských území. Podpora byla ve výši 3 milionů eur (Dražanová 2009).

Další jednání evropské delegace byla přenesena do palestinského Ramalláhu. Zde Karel Schwarzenberg vedl jednání s vůdcem palestinské samosprávy Mahmúdem Abbásem a palestinským premiérem Salámem Ajádem (Dražanová 2009). Celkově je možno označit cestu této delegace za neúspěch. Ze strany Izraele došlo k odmítnutí všech předložených návrhů. Mezi dosažené úspěchy je možné zařadit snad jen výše zmíněnou podporu pro vyslání humanitární pomoci pro konfliktem zasažená území.

Během mandátu úřednické vlády Jana Fischera došlo k opakované snaze o participaci českého předsednictví v Radě Evropské unie na vyřešení konfliktu. Nicméně jedním z mála výsledků bylo faux pas, ke kterému došlo v souvislosti s cestou delegace zástupců parlamentů členských zemí EU do Izraele a návštěvou palestinských území. Této neblahé události jsem se podrobněji věnoval ve druhé kapitole.

Do historie postoje České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu dále zasáhly především dvě události, ke kterým došlo v průběhu let 2011 a 2012, tedy v době mandátu vlády Petra Nečase. V roce 2011 se jednalo o hlasování na půdě Valného shromáždění Organizace spojených národů v otázce možného uznání palestinské žádosti, která žádala uznat Palestinu jako stát. Tuto žádost vetovaly Spojené státy americké. A o pouhý rok později získala Palestina status nečlenské pozorovatelské země Organizace spojených národů. V tomto případě hlasovala Česká republika proti udělení tohoto statusu. Tento krok byl ve vztahu k izraelsko-palestinskému konfliktu vnímán na poli mezinárodní politiky jako důkaz výrazně proizraelského postoje české zahraniční politiky. I výše zmíněné události podrobněji popisují v kapitole, věnované vztahům mezi Českou republikou a Palestinou.

Přístup České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu byl v průběhu následujících let rámován a formován celou řadou významných událostí. Radě z nich se věnují první a druhá kapitola této mé práce. Mezi ty

nejvýznamnější je možné zařadit dlouhodobou snahu bývalého prezidenta Miloše Zemana o přesunutí ambasády České republiky z Tel-Avivu do Jeruzaléma. Poprvé tuto svoji myšlenku vznesl v průběhu roku 2013. Zemanův postoj byl opakovaně kritizován ze strany představitelů palestinské samosprávy. Dle některých měla Zemanova slova dokonce destruktivní vliv na mírový proces v otázce izraelsko-palestinského konfliktu (Dohnal 2013). K tématu možného přemístění se o několik let později vyjádřil negativně i premiér Andrej Babiš (Deník.cz 2017). Nicméně k přesunu ambasády nikdy nedošlo.

Významný krok ve vztahu k výše zmíněnému konfliktu, učinil ve jménu České republiky i premiér Bohuslav Sobotka. Ten v roce 2014 v průběhu své oficiální návštěvy Jeruzaléma a setkání se svým izraelským protějškem Netanjahuem podpořil vznik samostatného palestinského státu.

Mezi události, reprezentující postoj České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu, nebo tento postoj přímo formující v nedaleké minulosti, je nutné zařadit především dvě, ke kterým došlo v průběhu roku 2022. A tyto události velmi dobře reprezentují dlouhodobý postoj České republiky k výše zmíněnému konfliktu.

V první řadě to byla reakce České republiky na přijetí rezoluce, jenž v červnu 2022 označila za viníka násilných sporů v rámci izraelsko-palestinského konfliktu Stát Izrael, komisí rady OSN pro lidská práva. Řada zemí tuto rezoluci odsoudila. Rozhodnutím Ministerstva zahraničních věcí a ministra zahraničních věcí Lipavského se mezi tyto země Česká republika nezařadila (Ryšavá 2022). V tomto případě tedy došlo k podpoře Palestiny na poli zahraniční politiky.

Naopak v listopadu roku téhož přijala Organizace spojených národů rezoluci, jejímž primárním obsahem bylo obvinění, které v první řadě tvrdilo, že Izrael upírá palestinským Arabům právo na sebeurčení. V případě této rezoluce hlasovala Česká republika proti jejímu přijetí (Křížová 2022).

Závěr

V rámci této své bakalářské práce jsem se věnoval vývoji a proměně postojů zahraniční politiky České republiky ve vztahu k izraelsko-palestinskému konfliktu. Konkrétně jsem se zaměřil na období mezi roky 1993 a 2022. Z důvodu optimálního představení získaných informací, jsem práci rozčlenil na tři kapitoly. První a druhá kapitola se věnují vztahu mezi Českou republikou a Státem Izrael, respektive Českou republikou a Palestinou. Třetí kapitola mé bakalářské práce se poté věnuje vývoji postojů České republiky k samotnému izraelsko-palestinskému konfliktu.

První z položených výzkumných otázek zodpověděla kapitola první. Jaký postoj zaujímá česká zahraniční politika k Izraeli? Zahraniční politika České republiky zaujímal v průběhu zkoumaného období v zásadě velice pozitivní postoj. Výjimku představovaly pouze ojedinělé kritické hlasy.

Česká republika oficiálně vždy deklarovala svůj zájem na mírovém urovnání izraelsko-palestinského konfliktu. Zároveň zde byl vždy deklarovaný zájem i na ekonomické spolupráci s Izraelem. Tuto informaci uvádí řada dokumentů. Je zde řeč například o Koncepcích české zahraniční politiky nebo programových prohlášeních řady vlád.

Po Sametové revoluci a opětovném navázání vzájemných vztahů deklarovalo Československo a později Česká republika zájem participovat na mírovém řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Z této iniciativy byla Česká republika nucena postupně částečně vycouvat. Kamenem úrazu se ukázaly především vnitřní problémy, související se společenskou a ekonomickou transformací země.

Vztahy jednotlivých vlád České republiky k Izraeli je možné hodnotit jako veskrze pozitivní. Určité výkyvy je možné pozorovat v postojích jednotlivých předsedů vlád a ministrů zahraničních věcí. Nicméně žádná z vlád nevykazovala záporný či přímo negativní postoj k Izraeli. Jistým obdivem k Izraeli a jeho obyvatelstvu se netajil například bývalý předseda dvou pravicových vlád České republiky Václav Klaus. Mezi významné zastánce Izraele se zařadil již z pozice premiéra levicové vlády Miloš Zeman. Zcela

nekritický postoj k Izraeli se pro Zemana stal postupem času signifikantním. Svým pozitivním přístupem k Izraeli se netajil ani ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda. Ten tuto pozici zastával postupně v celkem čtyřech po sobě nastoupivších vládních kabinetech. Byla díky tomu zajištěna jistá kontinuita ve vztahu české zahraniční politiky k Izraeli. Mezi představitele České republiky s proizraelským postojem se zařadili také premiéři pravicových vlád Mirek Topolánek nebo Petr Nečas.

Jisté nesrovnalosti a rozepře na české politické scéně v otázce přístupu zahraniční politiky k Izraeli vyvolaly izraelsko-palestinské rozepře a násilný konflikt z jara roku 2010. V tomto případě se určitá část politického spektra přiklonila ke kritice a odsouzení Izraele. Na tomto místě hovořím například o osobě tehdejšího poslance ČSSD Jana Hamáčka. Z úst jiných vysokých představitelů České republiky naopak zaznívala obhajoba izraelských kroků. Jedním z nich byl předseda Senátu České republiky Přemysl Svoboda.

Z výše zmíněných příkladů je možné vyzorovat, že většinově pozitivní postoj k Izraeli byl u jednotlivých vlád a vysokých státních představitelů České republiky v zásadě nezávislý na příslušnosti k levicové či pravicové části politického spektra. Mezi vlády zastávající pozitivní vztah k Izraeli se totiž zařadily jak levicové vlády Miloše Zemana případně Bohuslava Sobotky, tak pravicové vlády Mirka Topolánka či Petra Nečase.

Zároveň je možné podotknout, že vztahy mezi Českou republikou a Izraelem byly často ovlivněny i osobní iniciativou nejvyšších státních představitelů. Zde bych jako příklad uvedl jak dlouhodobé ambice Miloše Zemana, tak například i osobní pouto Jana Fischera k Izraeli.

Druhá výzkumná otázka se vázala ke vztahům mezi Českou republikou a Palestinou. Vztahy mezi výše zmíněnými zeměmi lze hodnotit jako dobré. Vliv na toto měla bezesporu i rozvojová pomoc palestinským regionům, kterou Česká republika poskytovala v rámci projektů Zahraniční rozvojové spolupráce.

Vliv na dobré vztahy mezi oběma zeměmi měl jistě i ministr zahraničních věcí ve vládě Miloše Zemana, Jan Kavan. Ten se pokoušel zastávat oficiálně

vyváženou politiku. Důkazem toho byla jeho opakovaná setkání s palestinskými představiteli, nebo otevření Styčného úřadu České republiky v Ramalláhu.

Naopak k jistému ochlazení vzájemných vztahů opakovaně přispíval Miloš Zeman. Představitelé palestinské samosprávy vždy velice podrážděně reagovali na podporu Izraele ze strany České republiky. Vyjádření takové podpory například na půdě Organizace spojených národů vedla vždy k ochlazení vzájemných vztahů.

Třetí výzkumná otázka se týkala postoje České republiky k samotnému izraelsko-palestinskému konfliktu. Je možné tvrdit, že i přes řadu proklamací nenabýlo zapojení České republiky do mírového řešení izraelsko-palestinského konfliktu nikdy zásadnějších rozměrů.

V první polovině devadesátých let a krátce po vzniku samostatné České republiky došlo k již výše zmíněné a neúspěšné snaze o participaci v problematice izraelsko-palestinského konfliktu. Nicméně Česká republika opakovaně podpořila mírové řešení výše zmíněného konfliktu a zároveň deklarovala i svoji ochotu respektovat rezoluce Rady bezpečnosti OSN, které se právě k tomuto konfliktu vztahují.

Zájem České republiky participovat na mírovém řešení konfliktu prezentoval opakovaně i bývalý prezident Václav Havel nebo ministr zahraničních věcí Jan Kavan. Nicméně Česká republika v této své snaze narážela především na nedostatečné ekonomické kapacity.

Svůj osobní postoj k izraelsko-palestinskému konfliktu vyjádřil i bývalý premiér levicové vlády Miloš Zeman. Ten v jednom z rozhovorů naznačil, že vůdce palestinské autonomie Jásir Arafat je osobou, která podporuje terorismus. A v této souvislosti Zeman uvedl, že s teroristy by se nemělo vyjednávat.

Oficiálně zastává Česká republika k oběma aktérům konfliktu vyvážený postoj. Identický názor zastával například i bývalý ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda. Nicméně v otázce přístupu k palestinskému radikálnímu hnutí Hamás na úrovni Evropské unie, se Svoboda jednoznačně postavil proti možnosti vést jakýkoli dialog s výše zmíněnou organizací.

K další snaze zapojit Českou republiku do mírového procesu dochází v průběhu roku 2008. Tehdejší premiér Mirek Topolánek i přes svůj zjevně pozitivní vztah k Izraeli podporoval hlubší zapojení České republiky ve výše zmíněných aktivitách. Nicméně i v tomto případě se kapacity České republiky jevily jako nedostatečné.

Neúspěchem skončila i snaha České republiky umožnit z pozice předsedající země Evropské unie prohloubení partnerství mezi Evropskou unií a Izraelem. V tomto případě se kamenem úrazu stal rozpor mezi Izraelem a členskými státy unie v otázce přístupu Izraele k izraelsko-palestinskému konfliktu a mírovému procesu.

V řešení ozbrojených izraelsko-palestinských sporů se v průběhu roku 2009 účastnil i bývalý ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. Ten i na izraelské půdě a v průběhu rozhovorů s izraelskými představiteli naléhal na okamžité uzavření míru. I tato iniciativa skončila neúspěchem.

V průběhu zkoumaného období došlo na půdě Organizace spojených národů k diskuzím o celé řadě rezolucí, týkajících se izraelsko-palestinského konfliktu. A i přes oficiálně deklarovaný vyvážený postoj k aktérům konfliktu, se v drtivé většině případů Česká republika odmítla svým hlasem připojit k přijetí rezolucí, které byly svým obsahem kritické ke Státu Izrael. V jiných případech se Česká republika rozhodla svým hlasem nepodpořit palestinskou žádost na půdě Valného shromáždění OSN, která pro Palestinu žádala udělení statusu nečlenské pozorovatelské země OSN. Tato a jiná rozhodnutí na půdě mezinárodních organizací podkopávají oficiálně deklarované postoje České republiky k izraelsko-palestinskému konfliktu.

Jako výjimku bych uvedl reakci ministra zahraničních věcí Lipavského a jím vedeného resortu na přijetí rezoluce komise Rady bezpečnosti OSN v červnu roku 2022. Ta jako viníka násilných sporů v rámci izraelsko-palestinského konfliktu označila Izrael. Česká republika tuto rezoluci oficiální cestou neodsoudila.

Seznam zdrojů

Bakičová, Hanka (2000). Výsledky cesty ministra zahraničí Jana Kavana do Izraele a palestinských autonomních území. *Radio Prague International*. 18. 7. 2000

(<https://cesky.radio.cz/vysledky-cesty-ministra-zahranici-jana-kavana-do-izraele-a-palestinskych-8039647>, 17. 3. 2023).

Bartoš B. Adam, Suchá, Lucie (2009). Delegace obešla šéfa Vlčka a za jeho zády jednala s Hamasem. *iDnes.cz*. 10. 6. 2009
(https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/delegace-obešla-sefa-vlčka-a-za-jeho-za-dy-jednala-s-hamasem.A090610_104234_zahranicni_adb, 17. 3. 2023).

Bílá, Martina (2010). Předseda českého Senátu: Konvoj do Gazy byl plánovanou provokací. *Radio Prague International*. 2. 6. 2010
(<https://cesky.radio.cz/predseda-ceskeho-senatu-konvoj-do-gazy-byl-planovanou-provokaci-8395383>, 9. 3. 2023).

BusinessInfo.cz (2018). Český byznys objevuje Izrael. *BusinessInfo.cz*. 11. 10. 2018 (<https://www.businessinfo.cz/clanky/cesky-byznys-objevuje-izrael/>, 8. 2. 2023).

BusinessInfo.cz (2022). Izrael. *BusinessInfo.cz*. 15. 6. 2022
(<https://www.businessinfo.cz/navody/izrael-souhrnna-teritorialni-informace/2/>, 8. 2. 2023).

Conbiz (nedatováno). Czech policy towards Israel – a flood of sympathy without a drop of hypocrisy. Conbiz. Nedatováno
(http://www.conbiz.eu/information/articles/Czech-policy-towards-Israel?fbclid=IwAR0RXLIYndX5abNe6HmwYnpNLR_XXclfOGY6LnCJtldrT-GMcTuRJ67vbG0, 26. 4. 2022).

Čejka, Marek (2001). *Zahraniční politika České republiky vůči Státu Izrael a Palestinské národní samosprávě*. In: *Zahraniční politika České republiky vůči zemím Blízkého východu. Zakavkazska a Střední Asie* (Brno: Mezinárodní politologický ústav), s. 11–26.

Čejka, Marek (2011). *Dějiny moderního Izraele* (Praha: Grada)

Čejka, Marek (2013). *Izrael a Palestina. Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. (Brno: Barrister & Principal).

Česká televize (2008). Topolánek na závěr návštěvy Izraele zavítal do ostřelovaného Sderotu. *Česká televize*. 11. 3. 2008 (<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1460755-topolanek-na-zaver-navstevy-izraele-zavital-do-ostrelovaneho-sderotu>, 8. 3. 2023).

Česká televize (2009). Sbližování unie s Izraelem - předsednictví je pro, Brusel proti. *Česká televize*. 27. 4. 2009 (<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1410233-sblizovani-unie-s-izraelem-predsednictvi-je-pro-brusel-proti>, 25. 3. 2023).

Český rozhlas (2008). Česko chce během svého předsednictví prosazovat větší přiblížení Izraele k EU. *Český rozhlas*. 13. 11. 2008 (<https://plus.rozhlas.cz/cesko-chce-behem-sveho-predsednictvi-prosazovat-vetsi-priblizeni-izraele-k-eu-7812448>, 17. 3. 2023).

Český rozhlas (2009). České předsednictví EU a Blízký východ. *Český rozhlas*. 30. 6. 2009 (<https://plus.rozhlas.cz/ceske-predsednictvi-eu-a-blizky-vychod-7842243>, 25. 3. 2023).

deník.cz (2016). České ministry čeká v neděli v Izraeli jednání s tamní vládou. *deník.cz*. 21. 5. 2016 (https://www.denik.cz/z_domova/ceske-ministry-ceka-v-nedeli-v-izraeli-jednani-s-tamni-vladou-20160521.html, 9. 3. 2023).

Deník.cz (2017). Babiš: S přesunem ambasády v Izraeli do Jeruzaléma nesouhlasím. *Deník.cz*. 8. 12. 2017 (https://www.denik.cz/z_domova/babis-s-presunem-ambasady-v-izraeli-do-jeruzalema-nesouhlasim-20171208.html, 19. 3. 2023).

deník.cz (2019). Babiš v Izraeli jednal s byznysmeny. S Netanjahuem řešil hospodaření s vodou. *deník.cz*. 19. 2. 2019 (https://www.denik.cz/ze_sveta/babis-v-izraeli-jednal-s-byznysmeny-sesel-se-i-s-netanjahuem-20190219.html, 10. 3. 2023).

Dohnal, Martin (2013). Zeman naštvál Palestince. Hrad klidní vášně. *deník.cz*. 7. 10. 2013 (https://www.denik.cz/ze_sveta/zeman-nastval-palestince-hrad-klidni-vasne-20131007.html, 18. 3. 2023).

Dražanová, Adéla (2009). Schwarzenbergova mise neuspěla. Izrael nechce pozorovatele v Gaze. *iDnes.cz*. 5. 1. 2009 (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/schwarzenbergova-mise-neuspela-izrael-nechce-pozorovatele-v-gaze.A090105_131559_zahranicni_ad, 25. 3. 2023).

EuroZprávy.cz (2022). Lipavský reaguje na Zemanova slova o přesunu ambasády v Izraeli. Zmínil postup EU. *EuroZprávy.cz*. 13. 12. 2022 (<https://eurozpravy.cz/domaci/lipavsky-reaguje-na-zemanova-slova-o-presunu-a-mbasady-v-izraeli-zminil-postup-eu.69ysfhkz>, 10. 3. 2023).

Eurozprávy.cz (2022). Lipavský reaguje na Zemanova slova o přesunu ambasády v Izraeli. Zmínil postup EU. *Eurozprávy.cz*. 13. 12. 2022 (<https://eurozpravy.cz/domaci/lipavsky-reaguje-na-zemanova-slova-o-presunu-a-mbasady-v-izraeli-zminil-postup-eu.69ysfhkz>, 19. 3. 2023).

Federace židovských obcí v ČR (Nedatováno). Odškodnění obětí nacionálně socialistické persekuce v ČR. *Federace židovských obcí v ČR*. Nedatováno (<https://www.fzo.cz/projekty-fzo/odskodneni-a-restituce/>, 7. 3. 2023).

Hoffman, Ivan (2017). Žaloba na Česko a spor o Jeruzalém. Na Andreje Babiše čekají první vážná rozhodnutí. *Český rozhlas*. 11. 12. 2017 (<https://dvojka.rozhlas.cz/ivan-hoffman-zaloba-na-cesko-a-spor-o-jeruzalem-na-andreje-babise-cekaji-prvni-7455733>, 19. 3. 2023).

iDnes.cz (2002). Zeman vysvětloval, EU je spokojená. *iDnes.cz*. 20. 2. 2002 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zeman-vysvetloval-eu-je-spokojena.A020218_175416_domaci_nad, 17. 3. 2002).

iDnes.cz (2009). Nepodpořím restrikce vůči Izraeli, zakončil cestu Topolánek. *iDnes.cz*. 24. 4. 2009 (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nepodporim-restrikce-vuci-izraeli-zakoncil-cestu-topolanek.A090424_093232_zahranicni_ipl, 8. 3. 2023).

iDnes.cz (2010). Se slabým není slitování. Izraelský ministr děkoval za zásah proti flotile. *iDnes.cz*. 2. 6. 2010 (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/se-slabym-neni-slitovani-izraelsky-ministr-dekoval-za-zasah-proti-flotile.A100602_133002_zahranicni_aha, 9. 3. 2023).

iDnes.cz (2012). Máte právo se bránit terorismu, řekl Nečas izraelskému premiérovi. *iDnes.cz*. 17. 5. 2012 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/netanjahu-a-necas-navsteva-izraelske-delegace-v-praze.A120517_175733_domaci_wlk, 9. 3. 2023).

iDnes.cz (2013). Schwarzenberg kritizoval Izrael za výstavbu osad i za nálety. *iDnes.cz*. 7. 5. 2013 (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/schwarzenberg-a-izraelske-nalety.A130507_211312_zahranicni_ert, 21. 2. 2023).

iRozhlas (2018). Prezident Miloš Zeman znovu vyzval k přesunu české ambasády do Jeruzaléma. *iRozhlas*. 5. 6. 2018 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/milos-zeman-izrael-jeruzalem-ambasada-hamas_1806052351_per, 21. 2. 2023).

iRozhlas.cz (2021). Palestinci označili nově otevřenou diplomatickou úřadovnu Česka v Jeruzalémě za ‚nehorázný útok‘. *iRozhlas.cz*. 13. 3. 2021 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/diplomaticka-uradovna-jeruzalem-andrej-babis-kritika-palestina-liga-arabskych_2103131656_kro, 19. 3. 2023).

Kalhousová, Irena (2015). Relations between Israel and the Czech Republic: From Sentiment to Pragmatism? *Strategic Assessment* 18 (3), s. 93 - 104.

Klaus, Václav (1994). *Česká cesta* (Praha: Profile).

Kopecký, Josef (2022). Zeman dostal od izraelského prezidenta vyznamenání, omluvil se za Lipavského. *iDnes.cz*. 11. 7. 2022 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/izraelsky-prezident-herzog-navsteva-v-cesku-prezident-zeman-omluva-za-lipavskeho.A220710_115632_domaci_kop, 7. 3. 2023).

Krátký, Karel (1997). Vystoupení českých delegátů v RB OSN 1994-95. In: Krátký, Karel, *Česká zahraniční politika: Česká republika v Radě bezpečnosti OSN* (Praha: Ústav mezinárodních vztahů), s. 65-66.

Křížová, Iveta (2021). Kulhánkův rozlučkový tah Chrámovou horou. Svým rozhodnutím vůči Izraeli ovlivní i budoucího ministra. *Lidovky.cz*. 3. 12. 2021 (https://www.lidovky.cz/domov/kulhankuv-rozluckovy-tah-chramovou-horou-svym-rozhodnutim-zavazal-i-budouciho-ministra.A211203_135900_ln_domov_rkj, 21. 2. 2023).

Křížová, Iveta (2022). Lipavský se pod tlakem přiklonil k Izraeli. Podle diplomatů tím odčinil své předchozí hříchy. *Lidovky.cz*. 14. 11. 2022 (https://www.lidovky.cz/domov/ministr-zahranici-jan-lipavsky-pirati-izrael-osn-milos-zeman.A221114_193510_ln_domov_lros, 10. 3. 2023).

Lidovky.cz (2014). Česká vláda v Jeruzalémě podpořila vznik nezávislé Palestiny. *Lidovky.cz*. 25. 11. 2014

(https://www.lidovky.cz/svet/ceska-vlada-v-jeruzaleme-podporila-vznik-nezavisle-palestiny.A141125_130052_ln_zahranici_msl, 18. 3. 2023).

Macháček, Štěpán (2014). Část české vlády v čele se Sobotkou zasedá s izraelskými protějšky v Jeruzalémě. *iRozhlas.cz* 25. 11. 2014 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/cast-ceske-vlady-v-cele-se-sobotkou-zaseda-s-izraelskymi-protejsky-v-jeruzaleme-_201411251316_kbrezovska, 9. 3. 2023).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (Nedatováno). Program Česko-izraelské spolupráce GESHER/MOST. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Nedatováno (<https://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/program-cesko-izraelske-spoluprace-gesher-most>, 8. 2. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2000a). DOKUMENTY červenec - srpen 2000. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 7. - 8. 2000 (https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oznameni/mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2000b). DATA - červenec-srpen 2000. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 7. - 8. 2000 (https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oznameni/mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2002c). Zahraniční politika České republiky data 07-08/2002. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 7.-8. 2002 (https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oznameni/mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2002d). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY dokumenty 02/2002. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 2. 2002

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2002a). Zahraniční politika České republiky data 02/2002. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 2. 2002

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2002b). Zahraniční politika České republiky data 05/2002. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 5. 2002

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2003). Koncepce zahraniční politiky České republiky. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 3. 3. 2003 (https://www.mzv.cz/file/1413384/KONCEPCE_2003_2006.pdf, 7. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004c). Zahraniční politika České republiky data 01/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 1. 2002

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004d). Zahraniční politika České republiky data 11/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 11. 2004

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004e). Zahraniční politika České republiky data 06/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 6.

2004

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 7. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004a). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY data 03/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 3. 2004

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004b). Zahraniční politika České republiky data 012/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 12. 2004

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 7. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2004). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY data 07-08/2004. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 7. - 8. 2004

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2005c). Zahraniční politika České republiky data 11/2005. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 11. 2005

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 17. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2005d). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY data 05/2005. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 5. 2005

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2005a). Zahraniční politika České republiky dokumenty 07-08/2005. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 7.-8. 2005

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 8. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2005b). Zahraniční politika České republiky data09/2005. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 9. 2005

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 8. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2006). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY data 04/2006. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 4. 2006

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2007). Zahraniční politika České republiky data2/2007. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 2. 2007

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 8. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2008). ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY data 3/2008. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 3. 2008

(https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/oa_zi_mesicnik_zahranicni_politika_ceske.html, 24. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2011). Koncepce zahraniční politiky České republiky. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*. 20. 7. 2011

(https://www.mzv.cz/file/675937/koncepce_zahranicni_politiky_2011_cz.pdf, 9. 3. 2023).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2019). Koncepce zahraniční politiky ČR. 30.07.2019 (https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/analyzy_a_koncepce/koncepce_zahranicni_politiky_cr.html, 3. 2. 2023).

Nečásková, Pavlína (2014). Na pohřeb Ariela Šarona pojedou do Izraele i Rusnok a Picek. *iRozhlas.cz*. 11. 1. 2014 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/na-pohreb-ariela-sarona-pojedou-do-izraele-i-rusnok-a-picek_201401112125_vkourimsky, 9. 3. 2023).

Ort, Alexandr (2009). *Česká zahraniční politika*. (Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.)

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (2011). Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky*. 22. 9. 2011 (<https://psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/023schuz/s023094.htm>, 7. 2. 2023).

Radio Prague International (2000). Návštěvu ČR zahájí palestinský ministr Nabíl Šás. *Radio Prague International*. 9. 3. 2000 (<https://cesky.radio.cz/zpravy-ctvrtek-09-brezna-2000-8056338>, 17. 3. 2023).

Radiožurnál (2002). Ozvěny dne 15. 4. 2002. *Radiožurnál*. 15. 4. 2002 (<https://radiozurnal.rozhlas.cz/ozveny-dne-15-4-2002-6225557>, 24. 3. 2023).

Ryšavá, Michaela (2022). Koaliční pnutí kvůli Izraeli. Chápu, že se chce Zeman za Lipavského omluvit, říká Bartošek. *Hospodářské noviny*. 1. 7. 2022 (<https://domaci.hn.cz/c1-67089770-koalicni-pnuti-kvuli-izraeli-chapu-ze-se-chce-zeman-za-lipavskeho-omluvit-rika-bartosek>, 19. 3. 2023).

Seznam Zprávy (2022). Zeman se omluvil Herzogovi za postoj Lipavského ke zprávě o Izraeli. *Seznam Zprávy*. 1. 7. 2022

(<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-zeman-se-omluvil-h-erzogovi-za-postoj-lipavskeho-ke-zprave-o-izraeli-208614>, 10. 3. 2023).

Styčný úřad České republiky v Ramalláhu (2011). Projekty rozvojové pomoci ČR Palestinským územím. *Styčný úřad České republiky v Ramalláhu*. 20. 1. 2011 (https://www.mzv.cz/ramallah/cz/rozvojova_spoluprace/projekty_rozvojove_spoluprace_na_pau.html, 17. 3. 2023).

Styčný úřad České republiky v Ramalláhu (2012). Výstavba servisního centra pro transformátory v Tubásu. *Styčný úřad České republiky v Ramalláhu*. 21. 5. 2012 (https://www.mzv.cz/ramallah/cz/rozvojova_spoluprace/projekty_rozvojove_spoluprace_na_pau.html, 17. 3. 2023).

Šlechta, Ondřej (2016). Izrael jako mýtus české zahraniční politiky. Centrum pro studium demokracie a kultury. 2016 (<https://www.cdk.cz/izrael-jako-mytus-ceske-zahranicni-politiky>, 25. 4. 2022).

Švec, Michael (2014). Máme výjimečné vztahy, shodl se Sobotka s izraelským prezidentem. *Novinky.cz*. 26. 11. 2014 (<https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-blizky-a-stredni-vychod-mame-vyjimecne-vztahy-shodl-se-sobotka-s-izraelskym-prezidentem-257126>, 9. 3. 2023).

Tureček, Břetislav (2012). Mezinárodní společenství uznalo Palestinu za nečlenský stát OSN. *iRozhlas.cz*. 30. 11. 2012 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/mezinarodni-spolecenstvi-uznalo-palestinu-za-neclensky-stat-osn_201211300656_lmanouro, 17. 3. 2023).

Velvyslanectví České republiky v Tel Avivu (2020). Předseda vlády Andrej Babiš se v Jeruzalémě zúčastnil Světového fóra o holocaustu. *Velvyslanectví České republiky v Tel Avivu*. 28. 1. 2020 (https://www.mzv.cz/telaviv/cz/kalendar_akci/predseda_vlady_andrej_babis_se_v.html, 10. 3. 2023).

Vláda České republiky (1998). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 27. 1. 1998
(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/josef-tosovsky/prehled-ministru-24633/>, 7. 3. 2023). (Vláda České republiky 1998).

Vláda České republiky (1999). Koncepce zahraniční politiky České republiky. *Vláda České republiky*. 1999.
(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/!-koncepce-zahranicni-politiky-ceske-republiky-2156/#44>, 7. 3. 2023).

Vláda České republiky (2002). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 2002
(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/vladimir-spidla/prehled-ministru-24636/>, 7. 3. 2023).

Vláda České republiky (2005). Programové prohlášení vlády Jiřího Paroubka (2005). *Vláda České republiky*. 4. 2005
(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/jiri-paroubek/prehled-ministru-24635/>, 8. 3. 2023).

Vláda České republiky (2006). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 9. 2006
(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/mirek-topolanek-1/prehled-ministru-24638/>, 8. 3. 2023).

Vláda České republiky (2008). Avízo: Vicepremiér A.Vondra se zúčastnil konference European Friends of Israel v Paříži, 7.11.2008. *Vláda České republiky*. 7. 11. 2008
(<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/avizo-vicepremier-a-vondra-se-zucastnil-konference-european-friends-of-israel-v-parizi--7-11-2008--45014/>, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2009). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 2009

(<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/jan-fischer/prehled-clenu-vlady-9--4--2009---13--7--2010--74281/>, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2013). Programové prohlášení vlády ČR. *Vláda České republiky*. 2. 8. 2013

(<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/tema/programove-prohlaseni-vlady-cr-109326/>, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2017b). Premiér Babiš dnes mluvil s premiéry Izraele, Rakouska a Bulharska a jednal o podpoře vládního kabinetu. *Vláda České republiky*. 19. 12. 2017

(<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-babis-dnes-mluvil-s-premiery-izraele--rakouska-a-bulharska-a-jednal-o-podpore-vladniho-kabinetu-162363/>, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2017a). Premiér Sobotka jednal s izraelským premiérem Netanjahuem o spolupráci v bezpečnosti, ve vědě i zdravotnictví. *Vláda České republiky*. 19. 7. 2017

(<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-sobotka-jednal-s-izraelskym-premierem-netanjahuem-o-spolupraci-v-bezpecnosti--ve-vede-i-zdravotnictvi-158481/tmplid-47/>, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2018b). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 8. 1. 2018

(https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni/programove-prohlaseni-vlady-165960/#Zahranicni_politika, 9. 3. 2023).

Vláda České republiky (2018a). Programové prohlášení vlády. *Vláda České republiky*. 27. 6. 2018

(https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni/programove-prohlaseni-vlady-165960/#Zahranicni_politika, 10. 3. 2023).

Vláda České republiky (2021). Premiér Babiš jednal s izraelským premiérem Netanjahuem o očkování a spolupráci na výrobě vakcín. *Vláda České republiky*. 11. 3. 2021 (<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-babis-jednal-s-izraelskym-premierem-netanjahuem-o-ockovani-a-spolupraci-na-vyrobe-vakcin-187234/>, 10. 3. 2023).

Vláda České republiky (2022). Premiér Petr Fiala se setkal s prezidentem Izraele Jicchakem Herzogem. *Vláda České republiky*. 11. 7. 2022 (<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-petr-fiala-se-setkal-s-prezidentem-izraele-jicchakem-herzogem-197889/>, 10. 3. 2023).

Wirnitzer, Jan (2011). Čeští politici tají, zda uznají Palestinu. ČSSD a komunisté jsou pro. *iDnes.cz*. 13. 9. 2011 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/cesti-politici-taji-zda-uznaji-palestinu-cssd-a-komuniste-jsou-pro.A110913_114305_domaci_jw, 17. 3. 2023).

Zeman, Miloš (2005). *Jak jsem se mýlil v politice* (Praha: Ottovo nakladatelství)

Resumé

This bachelor thesis focuses on the relationship of the foreign policy of the Czech Republic to the Israeli-Palestinian conflict. The main focus is on the attitude of individual senior Czech foreign policy officials and the way in which they have influenced the direction of Czech foreign policy in relation to the conflict between Israel and Palestine. The attitude of the Czech Republic's foreign policy towards the Israeli-Palestinian conflict is presented through three examples. The first example is the relationship between the Czech Republic and the State of Israel. The second example is the relationship between the Czech Republic and the State of Palestine. The third and final example is the attitude of the Czech Republic towards the Israeli-Palestinian conflict itself.

The aim of this paper is to present the development and important milestones of Czech foreign policy in relation to the Israeli-Palestinian conflict. The theoretical part of the thesis outlines the gradual formation and transformation of the Czech foreign policy towards both actors of the conflict. I have chosen a chronological approach for the research and description of the topic.

Within the political scene in the Czech Republic there is a consensus in support of a peaceful solution to the Israeli-Palestinian conflict. At the same time, the State of Israel has enjoyed long-standing support among senior officials in the Czech Republic. This phenomenon is not influenced by the affiliation of the representatives concerned to the left or right of the political spectrum.

In the case of Palestine, we are talking primarily about development aid from the Czech Republic and officially balanced positions. Antipathy on the Czech political scene has repeatedly been aroused by the Palestinian Hamas movement. This bachelor thesis provides a comparison of how the Czech Republic's foreign policy and attitudes towards both actors in the Israeli-Palestinian conflict have evolved and shaped.

